

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio



PASKIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Rašo K. Pelėkis.
(Tęsinys iš pereinamo nr.)
PONI M. ATRANDA SAVO VAIKUS

1946 m. Balandžio mėnesį p. M. pasiekė Lietuvą. Ji radus čia savo vaikus: 14 m. Edvardą ir 4 metų Rožę-Mariją, kurie buvo likę pas senelę. Ši turėjo daug vargo juos beaugindama, nes visa šeimos nuosavybė buvo konfiskuota. Tačiau laimė dažnai žmonių nepameta: štai dabar ir p. M. ir vaikai, ir net senelė sėdi šiltame kambaryje Švedijoje.

Mažutė Rožė-Marija sėdi ant motinos kelių ir valgo šokoladą, kurio ji savo gyvenime nebuvo mačius.

I klausimą kaip dabar yra Lietuvoje, p. M. atsakė:

GYVENIMAS KURIS NEVERTAS GYVENIMO VARDŲ

Lietuvoje nėra Lietuvių... šalį užtvėrus Rusų banga. Jų dauguma gyvena miestuose, laiko užimę geriausias tarnybas ir yra įsikūrę puikiausiose namuose. Tačiau netrukta Rusų ir provincijoje, nes deportuotų Lietuvių ukiui atiduoti Rusams kolonistams.

LIETUVIŲ SIAUBAS — "JUODIEJI KATINAI"

Tikra dangaus ryškė Lietuvoje likusių Lietuvių yra iš Rusijos atvykusieji elgetos ir spekuliantai. Jie visi labai apiplyšę, sublogę, alkani. Atvykę iš Lietuvos nuo Velikije Luki, Kalinino, Leningrado ar pačios Maskvos.

Žmonės juos vadina "juodais katinais", kadangi jie kniaukia naktimis prie ukininkų langų ir durų, kol jų pasigaili ir įsileidžia į vidų. Dažnai jie pasmaugia ukininką ir jo šeimą tam tikromis kilpomis kurias jie nešiojasi su savim. Žinoma, po to viską išplėšia ir išgrobia. Kartais jie slapstosi kieme iki ryto, laukdami išnankių iš namų. Kai vieni "katinai" griebia smaigstį išėjusių šeimos narį, kiti tuo tarpu suėmą į vidų plėšti.

Dėl tų žmogžudžių daugelis ukių jau liko be žmonių. Kartais, kai jų neleidžia vidun, jie padėga trobesius. Todėl nenuostabu kad ukininkai yra priversti ne tik jų labai bijoti, bet ir juos maitinti.

LIETUVOJE NĖRA KONCENTRACIJOS STovyklų LIETUVIAMS

Žmonių areštai Lietuvoje vyksta kiekvieną dieną. Kalėjimai perpildyti. Tačiau p. M. nežino nei vienos koncentracijos stovyklos Lietuviams Lietuvos teritorijoje. Visi Lietuviai siunčiami į Rusiją.

Lietuvoje nevyksta joks atstatymo darbas. Šalis tebėra griuvėsiuose kaip ir po karo. Vienintelis dalykas kurio atstatymu susiinteresavo Rusai yra susisiekimas. Geležinkelio stotys yra atstatytos visur ten kur jų reikia Rusams.

Šiokia-tokia statyba vyksta Vilniaus mieste, kurią vykdo daugiausia Vokiečiai belaisviai.

Visi Lietuvos gaminiai be išimties eina į Sovietų Sąjungą. Ir patys fabrikai neretai išardomi, vežami į Rusiją. Butiniams vartojimo prekėms vietiniai gyventojai nematę jau keletas metų.

KAS IMPORTUOJAMA

Vienintelis importas iš Rusijos į Lietuvą tai raudona mėdiaga dekoracijoms. Ji natu-



DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 11 Kaina 6c. CLEVELAND, OHIO March-Kovo 19, 1948 (33-ti metai :: 33rd Year)

Prez. Truman Reikalauja U. S. Ginklavimo

JO KALBA KOVO 17 SUKĖLĖ NAUJŲ VILČIŲ LAISVĘ MYLINČIAI ŽMONIJAI

TRUMANO KALBA PRADŽIUGINO EUROPA

Iš Londono praneša kad vakarų Europai sutiko Prezidento Trumano kalbą didžiausiu džiaugsmu, Amerikos ginklavimo ir penkių Europos valstybių susitarimą vieningai kovoti pavaldina dviguba užtvėra prieš komunizmo plitimą.

GRAIKIJOJE, kaip pranešama, dabar jau siaučia pilno saiko karas tarp komunistų ir šalį ginančių kareivių.

dojama įvairių komunistiškų švenčių metu. Atvežta ir šiek tiek pjautuvų (ne dalgių!). Žmonės šią labai atsilikusių pjovimo priemonę vadina "kombainais", pašlepdami Rusų pažadus atvežti čia didžiulius javams pjauti mašinas.

Maisto davinys miestuose labai mažas. Sunkiai dirbas darbininkas gauna dar iki 800 gr. juodos, blogai keptos ir vandeningos duonos, o negalys sunkaus darbo dirbti senelis beveik nieko negauna. Pirmasis sovietų okupacijos metais ukininkai dar galėjo paremti savo draugus bei gimines miestuose, dabar tai neįmanoma.

UKININKAI TURI ATIDUOTI VISKĄ

Ukininkams prievolės nėra nustatytos, jie turi atiduoti viską. Visas derlius priklauso valstybei. Tačiau ir atidavus derlių, ukininkai turi savo sėklą įsėti laukus. O tos sėklos tikrumoje jie jau neturi. Blogiausia dar kad tie patys ukininkai turi aprūpinti sėklą naujakurius. Žinoma, jie negali tokių nežmoniškų bolševikų reikalavimų išpildyti ir tai sudaro pagrindą jų deportacijai ar kitokiam persekiojimui.

Iki šiol Lietuvoje kolchozų tėra labai nedaug. Bet valdžia jau deda visas priemones priversti ukininkus į juos suėti. Šiam reikalui visoje šalyje beveik kas vakarą daromi specialūs mitingai ir ukininkų susirinkimai. Visos šios priemonės priveria ukininkus prašyti priimamiems į kolchozus.

PASIPRIEŠINIMAS NESILIAUJA

Pasipriešinimo judėjimas visoje Lietuvoje tebėra gyvas! Visi didesni miškai dar esą pilni partizanų. Rusai medžioja juos nuolat, dažnai susišaudo.

1946 metų vasarą prie šiaurinių įvykęs mušis, kuris tęsėsis tris dienas. Jį laimėjo partizanai. Jie padėjo žmonėms prieš Rusus, dažnai baudžia sovietinius kenkėjus ir vietinius komunistus, kurie tik pasireikia žiaurus Lietuviams.

Nebus perdėta pasakant kad vietiniai komunistai, kurių sudarė pirmutinius vykdomojo komunistus, yra partizanų jau sulikviduoti. Žinoma, tai praktiškai nedaug ką reikšia, nes bolševikai tuoj atsineš kitus valdininkus.

(Bus daugiau)

Atvirai pasmerkė Sovietų paverginimą Europos Šalių vienos po kitai ir žada Paramą toms kurios Rupinasi ginti savo Nepriklausomybę

Washington, D. C., Kovo 17. — Prezidento Trumano pasakyta drąsi ir atvira kalba šiandien bendrame U. S. Kongreso posėdyje buvo pagrasinimas Sovietų Sąjungai kad jau išsibaigė Amerikos kantrybė bežiūrint ir belaukiant kada sovietai laisvės užgrobinę ir paverginę Europos tautas viena po kitas.

Si prezidento kalba laisvę mylinčiam pasauliui nuskambėjo kaip naujų vilčių pridavimas juodžiausiose laikuose, kuomet šių laikų barbarai pavėgė daugiau pasaulio tautų negu kad buvo pavėgęs garsus barbaras Džingis Khanas 700 metų atgal.

Prezidentas prašė Kongresą kuogreičiau nutarti teikimą Europai Marshallo plano pagalbos, skubų grąžinimą vyrų draftavimo karinei tarnybai, ir įvedimą šalyje visuotinos tarnybos vyrams suėjus į amžių, panašiai kaip daroma Europos šalyse.

Truman šį kartą jau minėjo sovietus vardu ir kaltino atkakliu paverginimu tautų užgniaujant jų laisvę ir nepriklausomybę. (Prezidento kalbos svarbiosios dalys telpa 4 puslapyje, straipsnyje "Ginklautis iki Dantų")

Prezidentas ragino Kongresą praversti visus reika-

lingus tarimus kad šalis galėtų kuopilniausia pasiruošti išlaikymui pasaulyje taikos, nes dabartinis grobimas buvusios sąjungininkės yra nepakenčiamas ir neleistinas.

Amerikos militariniai vadai ruošia planus pradėti su Liepos 1 diena draftuoti kariuomenės apie milijoną jaunų vyrų. Amerikai turi būti pastatyta ant militarinių pagrindų, kad galėtų paremti Europos šalis besiginančias nuo komunistų vergučių.

Amerika turi pasidaryti svarbiausia apgynėją laisvę pasaulio.

Kovo 17, kitoje savo kalboje New York'e, prezidentas pasakė:

"Šiais metais mes turime imtis didžiausios rizikos negu kada kitados. Ta rizika nepaėina iš mūsų pusės, ir mes negalim prašalinti pavojų nuduodami kad pavojaus nesama."

Šiomis dienomis visi žymieji Amerikos vadai vieningai pasireiškė už ruošiamą pavojų kuris atstotų mums stačiai prieš akis pasėkoje sovietų atkaklaus žygiavimo pirmyn, pajungimu vienos valstybės po kitai.

SVARSTOMA SOVIETAMS ULTIMATUMAS

Amerikos ir vakarų Europos valstybių vadai svarsto nustatymą ultimatumo Rusijai — jei sovietai peržengs jų sutartą numatytą liniją, raudoniesiems turės būti paskelbtas karas.

Jau gauta atsisaukimas pagalbos iš Norvegijos, kuri jaučia bus sekanti Maskvos pašaukta po Suomijos pasirašyti su sovietais "sutartį".

Daug baimės ir rūpesčio sukėlė ir Švedijai bei Danijai, kurios randasi tik skersai Baltijos jūrą nuo Rusijos ir nuo jos pagrobimų kaimyninių valstybių.

BERLYNĖS esąs pilname raudonojo teroro stovyje, praneša U. S. komendantas Berlyne. Vokiečiai komunistai, su sovietų pagalba, vykdo didžiausią persekiojimą visų ne-komunistų Vokiečių sovietų valdomoje Berlyno dalyje.

PALESTINOJ, žydų milicija užpuolė Arabų kaimą Taha, kuriame užmušė 72 gyventojus.



Amerikiečiai kariai lakunai, laike savo laisvę valandų Korėjoje, Azijoje. Jie fotografuojasi prie Korėjos karališkų kapų, kur palaidoti jų karaliai pradant nuo 1392 metų — Vytauto laikais.

TYRINĖS ČEKOSLOVAKIJOS PAVERGI-MO KLAUSIMĄ

United Nations saugumo tarybos posėdyje iškelta reikalavimas imti tyrinėti Čekoslovakijos pavergimą.

Sovietų atstovas Gromyko įnešė tą klausimą iš tarybos išmesti be svarstymo. Esą, tai būtų kišimasis į Čekoslovakijos vidaus reikalus.

Kad sovietai įsikūso į tos šalies vidaus reikalus ir ją pavėgė, tas Gromyko pozicijai tvarkoje.

U. N. saugumo taryba 9 balsais prieš du (Sovietų ir Ukrainos delegatų) nutarė Čekoslovakijos klausimą diskusuoti pilnai.

PALESTINOJ KOMUNISTŲ NESĄ

Lake Success, N. Y. — Žydai veikėjai tikrina kad Palestinoje komunistų esą labai mažai: iš apie 700,000 žydų, ten komunistų esama apie 2300. Tie kurie sako jog Palestinoje esama iki 10,000 komunistų, klysta.

Ir tikrai, būtų gerai kad žydai nors savo pasirinktoje valstybėje būtų ištikimi ir neparsiduotų nei komunistams, nei sovietams. Jie visas kitas šalis pasistengia išduoti svetimiems, ypatin-gai sovietams.

Jų dauguma į Palestiną bėga iš rytinės Europos, kur pažino komunistų ir sovietus.

ŽYDAI ruošiasi karui su Arabais už Palestiną, turi jau apie 50 įvairių laivų ir amunicijos. Atakus prieš Arabus darys iš Viduržemio jūros. Tik stebuklas išgelbės nuo karo, niekas kitas, nes žydai sako nemato kitokios išeities.

ANGLIJOJE socialistai pradėjo paliuosuoti iš valdiškų vietų komunistus tarnautojus, kaip pavojingus šalies saugumui.

VALDŽIA GAUDYS KOMUNISTUS

Jeigu tik labiau įsitemp Amerikos santikiai su Rusija, šios šalies valdžia tuoj pradės gaudyti ir areštuoti komunistus, kurie gali būti kenksmingi šalies reikalam.

Kadangi valdžia turi sąrašus ir visų Lietuvių komunistų, daug jų pakliūs į tinklą, ir daug bus paleisti iš darbų kaip nepatikimi ir pavojingi elementai.

PRASIDĖJO DIDELI STREIKAI

John L. Lewis iššaukė streiką apie 330,000 angliai. Jis reikalauja įsteigti seniems mainieriams po \$100 mėnesiui pensijos, bet jis tų pensijų reikalauja ir unių organizatoriams kurie nėra buvę kasykloje ir nepačiupinėję anglies lopetos.

Valdžia ima tyrinėti tą streiką, nes jis iššauktas be tikros priežasties.

Kasyklų operatoriai davė Lewis tris dienas laiko atšaukimu streiko, kitaip kreipsis į federalį teismą.

Dėl anglies streiko nekurios industrijos bus priverstos paleisti iš darbų savo darbininkus. Tas labiausia reikalinga dauguma balsų nutars sumažinti "income tax" paminėtoje sumoje, prezidento veto neturės galios tą Kongreso nutarimą atmesti.

Unija reikalauja algų pakėlimo po 29c valandai, nekurios kompanijos sutinka pakelti po 9 centus.

JAPONIJOJE, U. S. militarinis teismas svarstas Japonų karo kriminalistų bylas, nusmerkė pakorimui 41 pripažintą kaltu.

DETROIT, Mich. — Briggs Mfg. Co. dirbtuvėje darbininkai pradėjo atvirą kovą prieš komunistus kurie žinomi kaip tokie, ir atsisako šalia jų dirbti, reikalaudami jų pašalinimo iš darbo.

DETROIT, Mich. — Briggs Mfg. Co. dirbtuvėje darbininkai pradėjo atvirą kovą prieš komunistus kurie žinomi kaip tokie, ir atsisako šalia jų dirbti, reikalaudami jų pašalinimo iš darbo.

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.



Šymet Sumažinta Grūdų Sėja

Farmeriai visoje šalyje įrodinėdami kad jie perdaug išnaudoja savo žemę privedė Agrikultūros Departamentą sutikti leisti farmeriams sumažinti sėjimo plotus nuo 356,000,000 akrų iki 353,88,000 akrų 1948 m.

Tokiu budu nors šaliai reikia daugiau maisto ir reikalinga daugiau grūdų ir maisto išvežimui į kitas šalis, maisto ir parašo auginimas 1948 metais bus sumažinta.

Mažiau maisto išauginant, ir toliau jo kainos bus palaikomos brangiomis.

Dabartinis Agrikultūros Sekretorius Anderson rezignavo iš savo vietos, kurioje išbuvo nuo Birželio 30, 1945. Jis gryžta į Albuquerque, New Mexico, kur šymet kandidatuos Demokratų partijos nominacijoms į senato kandidatus.

Žinovai sako, jeigu Anderson būtų išrinktas į senatą, jis ten negalės naudoti tokių savo pajėgų kokių per apie tris metus naudojo budamas Agrikultūros Departamento galva: jo darbas buvo paremtas svajone, brangus ir keistas New Deal politikos padariny, palaikymas beveik tų pačių galvojimų ką buvo įvedęs Henry Wallace kai jis buvo Agrikultūros Sekretorium prie Roosevelto. Wallace skelbė ir vykdė gerovę per nedateklų: kai maisto bus trumpa, sakė Wallace, tada šalyje bus gerovė, ukininkai gaus už savo produktus aukštas kainas ir turės pakankamai pinigų.

Anderson vykdė tą pačią politiką: kai ukėse maisto užde-ra daug, Agrikultūros Departamentas daug to maisto iš farmerių superka kad maistas neatpigtų patekęs į krautuves.

Nekurie sako, nežiurint ką į Andersono vietą Prez. Truman paskirs, Agrikultūros Departamento politika nebus kitokė negu buvo ir jo įpėdinis nebus blogesnis už jį.

TAKSŲ BILIUS PRAEIS

Senatorius Taft tikrina kad yra geros galimybės Kongrese praversti taksų sumažinimą sumoje \$4,700,000,000, nežiurint kad Prezidentas Truman ir vetuos. Jeigu Kongreso nariai reikalinga dauguma balsų nutars sumažinti "income tax" paminėtoje sumoje, prezidento veto neturės galios tą Kongreso nutarimą atmesti.

KVIEČIŲ KAINA PAKILO

Chicagos biržoje kviečių kainos šios savaitės pradžioje pakilo 5 iki 7 centų bušeliui, kai valdžia vėl pradėjo supirkimą kviečių aprūpinimu miltais Europos šalių. Valdžia buvo sušalčius pirkimą penkių savaičių laikotarpiui.

Kviečių bušelis vėl parsiduoda po \$2.42.

Pašoko ir kornų kainą 5 centais bušeliui.

Valdžia turi gauti 8,600,000 bušelių kviečių išpildymui savo milų kvotos per Balandžio mėnesį.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

PRAKALBOS, VAKARIENĖ

Sekmad., Kovo 21, Lietuvių Piliečių Klubu salėje, South Side, rengiama prakalbos, kurių pradžia bus nuo 3:30 po pietų.

Kalbės A. Devenienė, neseniai lankiusis tarp tremtinių Europoje, ir kiti.

Vakare, nuo 6:30 val., toje pačioje salėje rengiama vakarienių pagerbimui mūsų ilgamečio veikėjo, kuris Pittsburgho Lietuvių tarpe darbuojasi per 35 metus, Juozas Virbickas. Soho dalyje apsigyveno 1913 metais ir tuoj pradėjo darbuotis. Pirmiausia suorganizavo Birutės Chora, kuris daug atsižymėjo koncertų ir veiklų rengimu.

Birutės Chora pirmiausia vadovavo šv. Kazimiero parapijos vargonininkas p. Pranciškietis, vėliau J. V. Grajauskas (jau miręs) ir po jo J. L. Senulis. J. Virbickas prie SLA 40-tos kuopos prisirašė 1908 metais ir tuoj buvo išrinktas kuopos užrašų raštininku, vėliau finansų raštininku, ir organizatorium, ir tarnavo tose pareigose per daug metų.

Taip pat darbavosi Lietuvių Mokslo D-joje sekretorium, vėliau išrinktas išdėdinku, ir tą vietą laiko ir dabar. Virbickas buvo A. L. T. Sandaros kuopos įkūrėjas, organizatorius ir sekretorius, kuo yra ir po šiai dienai.

Jis darbavosi ir dabar tebedalyvauja ir kitose vietose Lietuvių draugijose ir prisideda prie jų veikimo. Darbavosi visą laiką Lietuvių Kambario Pittsburgho Universiteto Komitete. Anais laikais darbavosi prie pardavimų Lietuvos paskolos bonų, kada Lietuva atgavo nepriklausomybę, ir pasiūliko geras patriotas Lietuvis iki šiai dienai. Taigi, už jo visus darbus ir nuopelnus rengiama jam pagerbimas ir paminėjimas jo 35 metų darbuotės mūsų kolonijoje.

Rengimo Komisija.

TAKSI STREIKAS BAIGTAS

Po 24 dienų streiko, vėl pradėjo veikti Yellow Cab automobiliai, kurių soferiai, apie 400 vyrų, buvo pareikalavę didesnių atlyginimų už darbą ir kitų tulų pagerinimų.

ATSIKRATO RAUDONUJŲ

East Pittsburgh, didelėje Westinghouse Electric Corporation dirbtuvėje, kur unija turi 17,500 narių, nors mažas dalis atsilankė į pastarą susirinkimą, desinėji unijos nariai laimėjo prieš kairiuosius, išrinkdami lokalo viršininkais tokius kurie sutinka pasirašyti affidavitus kad nėra komunistai, kaip to reikalauja Taft-Hartley įstatymas.

Nacionalinis CIO - Political Action Committee taip pat apsišalys kairiųjų vadų, kurie laikėsi už rėmimą Wallace ir jo trečios partijos.

RADO VYRO LAVONĄ IR MOTERS RANKĄ

YORK, Pa. — Netoli Airville, Pa., Kovo 15 d. laukiose rastas vyro lavonas, kuris atpažintas Paul Site, 23 metų iš Pittston, Pa.

Susquehanna paupyje atrasta moteriška ranka, ir policija bei šiaip žmonės pradėjo įsivokti moteriško lavono.

NEUŽMIRŠKITE 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agentūrai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklėlį atsakymui. Tas būtina.

SIŪSKITE Dirvai žinias apie mirimą Lietuvių jūsų kolonijoje, paduodant amžių ir kilmę iš Lietuvos.

MIRĖ NUSISOVĖS SAU KOJĄ

SPRANGLER, Pa. — Kovo 12, mirė veteranas Lawrence Westover, 39 m., kuris šuviu nušovė sau koją, kurioje negalėjo perkentėti nuolatinio skausmo. Jis tai padarė Gruodžio 16 d., ir nuvežtas ligoninėn pasakė manęs kad geriau bus bekojos, negu kentėti tokį skausmą, kurio jis negalėjo pakelti. Nuo tos žaizdos, tačiau, jis ir mirė. Jis kare buvo sužeistas Japonų kulkos, jam į koją buvo įdėta sidabrinė plotvė, tačiau prisiėjo kėsti didelius kokskausus.

9600 GAUTŲ \$100 MĖNESINĖS PENSIJOS

Pittsburgho distrikto minkštos anglies kasyklų mainierių streikas prasidėjo, sulgy John L. Lewis iškelto reikalavimo mokėti po \$100 mėnesinės pensijos po suėjimo 60 metų amžiaus ir išdirbimo nemažiau 29 metų kasyklose.

Sulgy Lewis plano, šios srities angliakasyklos turėtų išmokėti virš \$11 milijonų metuose tokių pensijų, ir jau dabar toms pensijoms tinkamų mainierių skaičius siekia 9600.

Išviso United Miners unijoje dabar randasi apie 40,000 angliakasyklos kuriems suejo 60 metų amžiaus ir kurie budami to amžiaus, išdirbo po 20 arba daugiau metų kasyklose.

Jiems visiems mėnesinį atlyginimą po \$100 mokant susidaro apie \$50 milijonų, kuriuos kasyklų kompanijos turėtų sumokėti skiriant po 10c nuo to no iškasamos anglies.

Suprantama, anglies kaina bus vėl pabranginta.

NEWARK, N. J.

KELIOS ŽINELĖS

Lietuviška veikla New Jersey valstijoje, nuo rudens, buvo gana gyva. Veikla pradėta su dalyvavimu BALF'o rinkliavoje New York, kur New Jerseyčiai suteikė New Yorkui gana gerą talką. Paskui, buvo kiek mažesnių parengimų visoje kolonijoje. Paskutiniu laiku, Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas buvo beveik kiekvienoje kolonijoje, kas sudarino New Jerseyčius veikti dar stipriau už Lietuvos reikalus.

Pastaru laiku N. J. Lietuvių Taryba ypatingos veiklos nerodė, nors šiandien veikti taip reikalinga. Ji gal but ką nors planuoja ateičiai, tai palauksimės.

Du geri ilgamečiai Lietuviškoje dirvoje veikėjai susirgo: Juozas Kralikauskas Vasario pradžioje nusilaužė ranką, dar vis tebėra daktaro priežiūroje. Linkėtina jam greitai pasveikti ir vėl su mumis dalyvauti.

Antras, tai nuo rudens sirgindami mūsų geras tautietis Vincas Ambrozevičius, jo labai pasigendame veikloje. Reikia linkėti kad orui atsilūs šis veteranas veikėjas ir vėl dalyvautų su mumis.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos pastangomis, Kovo 20 čia rengiama Lietuviškų filmų rodymas, šv. Jurgio salėje, nuo 7:30 val. vakare. Paveiksiai labai geri, o tikietai nebrangūs, šių paveikslų dar nematėte.

Priede, bus rodoma BALF'o rinkliava New York'e pereinanti meta, kur nufilmuota nemažai ir New Jersey aukų rinkėjų.

J. V. Valickas.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Detroit, Mich., Naujienos

BUS DU POVELYKINIAI KONCERTAI

Po Velykų prasidėdė eilė parengimų. Svarbiausi bus tuoj po Velykų: sekm. Balandžio 4, buv. Lietuvių salėje įvyksta Lietuvių Balso Radio klubo koncertas, kurio programą išpildys radio klubo choras vedamas Jono Valiuko. Jonas Valiukas veda šį chorą nuo pat Lietuvių Balso radio pusvalandžio atidarymo, Liepos 29 d., 1945 m. Jonas Valiukas per visą radio klubo gyvymą suvėdė keletą pasekmingų koncertų. Dabar radio klubo choras yra žymiausias Detroit'e, jame dainuoja gražūs bursy jaunųjų Lietuvių.

Tikimes kad ir šis koncertas bus gražus ir vertas jį išklaušyti. Koncerto pagrindinę komisią sudaro P. Medonis, Helen Rauby ir Ralph Walatka, radio pusvalandžio anaušeris.

BALANDŽIO 11 DAINUOS LIETUVOS ARTISTAI

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6 skyrius rengia antrą didelį koncertą sekmadienį, Balandžio 11 d., taip pat buvusioje Lietuvių salėje, pradžia irgi 6 v. vakare.

Šis koncertas pildys ne vietiniai, bet žymūs Lietuvos artistai, buvę tremtiniai, vos per eita vasarą atvykę iš Europos: Apolonijs Augustinavičienė, soprano, dabar gyvenanti Berwyn, Ill., ir Pranciškus Neimanas, aspiugvenės Cleveland, O. Šioje progmoje bus ir kitų pamarginimų.

Minimų artistų talentais netenka abejoti, jie jau yra įrodę savo talentą ir išsilavinimą dainos srityje. Neimanas ir Augustinavičienė dainuos solo ir duetais.

Mums Detroitiečiams neturint savo miesto žymų lygių dainos meno artistų, bus didelė progą išgirsti šiuos Lietuvos dainuotojant.

Abiejuose šiuose koncertuose po programos bus šokiai.

NAUJI PRASŲMAI SUŠELPTI MAISTUI

Pereitą savaitę mums atėjo trys nauji laišukai iš Europos su vietinių komitetų liudymais ir prašymais sušelpti tas šeimas maistu. Gal kas, kaip jau pirmiau buvo, atsisiras ir pasijus bent vieną pakietitį šiems prastiams, o gal kas gali bent kuo prisidėti. Visgi reikėtų šaukiančiam ir alkanam ranką ištiesti. Musų geri Detroitiečiai, kiek man žinoma, visuomet atėjo į pagalbą, tikiu kad ir šį kartą neatsilik.

Smagu pažymėti kad ne tik Detroitiečiai bet ir Waterburio ir Amsterdamo gerasirdės moterys atėjo į talką.

CLEVELANDIEČIAI LANKĖSI DETROITE

Pereitą savaitę pas veikėją Adele Mase ir jos šeimą lankėsi Clevelandiečiai Antanas ir Domicelė Spudžiai. Čia jie paviešėjo keletą dienų, ir Kovo 14, po gražių vaišių su p. Mase ir šeima ir artimais giminėmis, išvyko namole.

M. Sims.

SVARBUS LVS 6 SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, Kovo 21 d., šv. Antano parapijos mokykloje įvyks svarbus LVS 6 skyriaus susirinkimas nuo 1:30 val. po pietų. Bus apkalbėta koncerto rengimo ir kiti reikalai. Nariai ir svečiai prašomi atsilankyti.

Valdyba.



Pranciškus Neimanas—Tenoras

Dalyvaus išpildyme puikių dainų programos Detroit'e Balandžio 11 d., buv. Lietuvių salėje, kartu su Vilniaus operos dainininke Apolonijs Augustinavičienė.

TREMTINYS LAIMĖJO DAINŲ IR GIESMIŲ KONKURSA

Amerikos Liet. Rymo-Katalikų Vargonininkų Sąjunga paskelbė laimėtojus savo paruoštame giesmių ir dainų konkurse.

Laimėtojai ir jų premijos:
Pirmas: Juozas Strolis, gyvenas tremtyje, Vokietijoje, — \$125.

Antras: Bronius Budriunas, tremtinys, Vokietijoje, \$50.

Trečias: Leonardas J. Šimutis, Jr., Chicago muzikas, \$25.

Teisėjai pranešė kad išviso dalyvavo 25 Lietuviai kompozitoriai šiame konkurse, kurie pasiekė 94 muzikalius kurinius. Jie buvo prisigūsti iš Vokietijos, Austrijos, Brazilijos, Kanados ir iš įvairių dalių Šv. Valstijos.

Chicago vargonininkų provincija planuoja suruošti koncertą originalių kurinių, prisigūstų šiam konkursui.

Pirmininku Vargonininkų Sąjungos yra Justas Kudirkas, Chicagoje.

PENICILINAS JAU IŠGELBĖJO

BALF'o pasiūstas penicilinas jau išgelbėjo vienos tremtinės gyvybę.

Iš Vokietijos gautas BALF'o laiškas, kuriame rašoma:

"Širdingai dėkoju BALF'ui ir Amerikos Lietuviams už suteiktą man neįkainojamą pagalbą sunkioje ligoje."

"Sirgau sunkioje formoje pasikartojusiu ir su komplikacijomis plaučių uždegimu. Padėtis buvo beviltinga. Dėka jūsų pagalbos — penicilinas išgelbėjo mane nuo mirties."

Siųskite savo aukas BALF'ui 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Lietuviai tremtiniai Europoje jų laukia. Reikia drabužių, vaistų, maisto ir kitų daiktų.



Į šį sandėlį, esantį Vokietijoje, sukraunami visi BALF atsiųsti daiktai Lietuviams tremtiniams šelpti.

(Nuotr. B. Gaidžiūno.)

Rockefeller Anukas Lietuvių Žentas

(Tęsinys iš pereinio nr.)

SENIS ROCKEFELLER PRADĖJO NUO MAZO BIZNELIO

Mūsų socialistai ir komunistai per keliasdešimt metų skelbė "kapitalistams mirtį" ir patį senį John D. Rockefeller, po to kai jis tapo turtuoliu, butų ir pakorė, ir sušaudė, ir pasmaugė, ir prigrūdė ir kitokiomis mirtimis nukankinę, nes Rockefellerio vardas buvo (ir tebėra) jiems didžiausias neapykantos vardas, kapitalizmo atvaizdas.

Skaitytojams bus įdomu patirti kad John D. Rockefeller ir milijonierius ir paskiau milijonierius išaugo nuo skurdaus, paprasto mažo biznieriū Clevelande, kur jis jauną budamas turėjo nedidelę maisto reikmenų krautuvėlę ir iš to darė sau pragyvenimą. Jo biznio ankstyvos fotografijos parodo jauną, laibą žmogelį, vienmarškinį, ritantį bulvių baką prie savo krautuvės durų. Tada jo turtelis buvo žymiai menkesnis negu dabartiniais laikais vertas Jieutės motinos ir patėvio ukis prie Lowell, Indiana.

Reiškia, Rockefelleriai pradėjo gyventi lygiai taip kaip ir visi kiti sunkiai dirbantieji ir vargantieji darbininkai arba maži biznieriū. Jis gal butų į pasilikes mažą biznieriū, jeigu ne jo sumanymas ir ne pasinaudojimas progą. Bet tais laikais, pereito šimtmečio antroje pusėje Amerikoje didelių progų buvo gausybė tiems kurie turėjo sumanumo ir nebijo rizikuoti.

Antroje pereito šimtmečio dalyje Amerikoje augo-plėtojosi anglies industrija, iš to plėtoji geležinkeliai ir plieno dirbtuvės. Kurie rizikavo užimti vadovybę anglies, geležinkelio ir plieno industrijose tie tapo milijonieriais tose srityse.

John D. Rockefeller matyt neturėjo gana pinigų, nes jis nemėgė tas dideles industrijas.

Jis ėmėsi petrolejaus, tada tik ką prasidėjusios industrijos, nes tada dar visai mažai aliejaus šaltinių tebuvo žinoma.

John D. Rockefeller pirmiausia ėmėsi aprūpinti žmones taip labai reikalingu kerosinu, kuris yra petrolejaus produktas. Ar už tai reikėjo mūsų socialistams Rockefellerį smerkti ir pavydėti jam kad jis teikdamas žmonėms būtiną reikmenį, uždarbiavo?

Pirm to ir Amerikos žmonės švietėsi balansomis, aliejinėmis lemputėmis, taukų ir lajų knatais ir žvakėmis.

Gasolinas buvo sekantis po kerosino pasidarys naudingiausias, reikalingiausias ir pigus petrolejaus produktas.

Su elektros lemputėmis atsiradimu kerosino bizniiu buvo lemta sumažėti, bet tada kaip tik pradėjo apsiireikti automobiliai, kuriam varyti reikalinga buvo gasolinas.

John D. Rockefeller numatė kad automobilis taps beveik kiekvieno darbininko reikmenis, ne tik kapitalisto malonumas, ėmėsi plėsti gasolino industrija, taip kad gasoliną galėjo ir gali įpirkti kiekvienas net paprastas darbininkas ir važinėti automobiliu lygiai taip kaip kapitalistai. Kiti Rockefellerio kapitalistai draugai įgavo mintį kad ir automobilius reikia pritaikinti taip kad ir paprastas darbo žmogus galėtų juos nusipirkti, ir ačiu tai kombinacijai mes dabar ne tik matome daugybę automobilių, bet net patys galime juos turėti ir važinėti.

Rockefellerių gaminamas gasolinas ėjo vis pigyn ir pigyn kad dabar, ir brangiais laikais galionas gasolino kaštuoja tarp 15 ir 20 centų (kas kaštuoja virš to yra tai priediniai valdiki takasai ant gasolino).

Jeigu Rockefeller arba kiti nebutų paėmę išplėsti gasoliną ir kitas reikmenis į visiems priemamas ir pigias, tai automobiliai dabar kaštuotų po penkis šešis tukstančius doliarų, gasolino galionas po \$1 arba \$1.50, ir automobiliai važinėti tikrai buržuajai, kapitalistai, o darbininkai vis dar tebevažinėti arkliais traukiamais ratais vasarą ir rogėmis žiemą. Visas gyvenimas, visi darbai butų toli užpakalyje atsilikę, negu kad šiandien matome.

Rockefelleriai pradėjo praturtėti sudarydami milijonams

darbininkų naujų darbų, ko nebutų jeigu ne gasolino išplėtimas. Rockefelleriai nepraturtėjo išnaudodami, lupdami iš kitų brangiai už savo parduodamus petrolejaus produktus, bet per tai kad savo industrija išvystė taip jog galėjo už pigiausią savo gaminius parduoti kuodidžiausiam skaičiui žmonių.

Bilijonus galionų aliejaus per metą išleidžiant, ir po pusę cento pelno nuo galiono susidaro dideli kapitalai.

LIETUVIŲ DARZELIS ROCKEFELLER PARKE

Kildamas į kapitalistus, turėdamas John D. Rockefeller pradėjo įsigyti sau plotus žemių mažuko miesto Clevelando apilinkėse, išstatė čia reikalingus savo bizniui pastatus, ir prisidėjo prie Clevelando išauginimo.

Rytinėje miesto dalyje jis išsirengė sau kaip dideli dvaro centą gyvenimui. Kitas žemės vėliau išpardavė augančiam miestui. Vieną savo žemės dalį, dabar žinomą Rockefeller Park, jis radovanojo Clevelando miestui, atminčiai, ir tas parkas visada turės jo vardą.

Žiūrėkit kaip likimas dalykus sutauko: Clevelando Lietuviai turi išsirengę didelį savo Kultūrų darzelį, apie kurį iš Dirvos visai jau žinote, daugybė ir matėte, ir galite tą Darzelį ir dabar lankyti ir pamatyti. Tas Lietuvių Kultūrinis Darzelis yra įrengtas tame Rockefeller Parke!

John D. Rockefellerio šeima augo, atsirado ir anukai, jo suanas valkai. Dar prieš 30 metų visa Rockefellerių šeima gyveno tame savo dvare greta Clevelando, nors turėjo įsigiję vasarvietes Floridoje ir puošnius namus prie Park Avenue, New Yorke.

Jų biznis ir interesai susitelkė New York'e, ir Rockefelleriai pagalvino viską Clevelando parlave, išsikėlė gyventi New Yorko mieste. Jie ir dabar turi panašų dvarą išmiestyje netoli New Yorko, kokį turėjo greta Clevelando.

Kaip biznyje Rockefelleriai su kitais savo draugais kapitalistais lenktyniavo, taip paskui, varturtyje, apsiypilė milijonais dolarių, pradėjo lenktyniuoti kultūros ir labdarys srityse: Rockefelleriai įsteigė New York'e savo Rockefeller Foundation, su milijonais doliarų kapitalo; Andrew Carnegie, plicno karalius, statė visose Amerikoje viešas skaityklas, kiti jų draugai, pav. Henry Ford, iškūrė turtingus muziejus, palaiko kultūrinės įstaigas, ir tt.

Pereito šimtmečio žmonių sumanumas, išnaudojimas progų ir plėtimas industrijų davė galimybes į Ameriką atvažiuoti ir jums, ir mums ir Jieutės tėvams, ir tik taip galėjo, likimo lėmimu, dalykai sudėti kad Jieutei teko vyru anukas to paprasto, mažo Clevelando biznieriū, kuriam vėliau pavyko tapti turtingiausiu žmogum pasaulyje.

John D. Rockefeller gimė 1839 metais, Richford, N. Y. I Clevelanda atvyko 1853 metais, mokyklą lankė išviso tris metus, ir pirmiausia pradėjo dirbti daržovių parduotuvėje patarnautoju, o budamas 19 metų amžiaus, su kitu vyruku susitarė įsisteigė savo mažą maisto ir pašaro reikmenų biznelį.

I petrolejaus biznį rizikavo irgi budavas vos 23 metų amžiaus, taigi dar nespėjęs nei pasidaryti kiek daugiau pinigų (savo maisto reikmenų biznii).

Bet kadangi ir petrolejaus biznis tada buvo dar tik pradinis, primityviškas, mažas, tai jam vėliau praskilbtį pasaulyje "aliejaus karalium" užteko turėti tik tukstantį-kita doliarų, ir norą dirbti. Petrolejaus biznio jis ėmėsi su kitu partneriu 1865 metais, iš to išaugo Amerikoje galinga Standard Oil Co.

1911 metais, nusenes, John D. Rockefeller pasitraukė iš viso biznio, pavesdamas jį savo vaikams. Pats iš savo pelnų John D. Rockefeller padovanojo visokiems labdaros tikslams net \$85 milijonus.

(Galas)

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
LOS ANGELES, CALIF.
231 So. Rampart Blvd.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Už ką Naciai Mane Areštavo

Rašo KAZYS ŠKIRPA.
(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Kadangi savo memorandumu Berlyne buvau pasidavęs tam planui kaip ir kitiems tai Kovos pabaigoje ar Balandžio pradžioje buvo atvykęs iš Lietuvos vienas V. L. I. Komiteto narys į Berlyną su manim pakalbėti ir paveikti kad kariuomenės sudarymui nesprieštinčiau. Pasikalbėjimas įvyko prie dviejų liudininkų: nulinio V. L. I. Komiteto įgaliotinio Berlyno ir vieno buvusio Lietuvos diplomato. Bet per daug buvo skirtingi abiejų pusių nusistatymai, o reikalus per daug svarbus kad būtų buvę galima vengti atsakomybės.

Pasikalbėjimas užsibaigė tuo kad pasijutau priverstas įspėti atvykusį iš Kauno prietelį jog pareikšiu, kaip Lietuvos Atstovas, formalų protestą: Vokiečiams — už laužymą Haagos Konvencijos nuostatų, jei vers mūsų vyrus karo tarnybai, ir V. L. I. Komitetui — jei kariuomenės sudarymui energingai nesprieštinčiau. Po to, sakiau, busių pasiryžęs būti nacių areštuotas, kaip atlikęs Lietuvos Atstovo pareigą iki galo.

Tačiau iki to tada nepriėjo. Reicho nacių kosios viršūnės pasireižusios tarpusavyje dėl mano "pasiūlymo" suprato į kur jis teikė. Kadangi pas nacių geros valios Lietuvos atžvilgiu truko tai dar kartą laimėjo Himmler'is. To pasėkoje naciai davė savo valios vykdytojams Lietuvoje nurodymą įjungti "Lietuvių Vietinę Rinktinę" į S.S. organizaciją. Panašiai jie, turbūt, būtų pasitęgę ir su Lietuvių kariuomene, jei ji būtų buvusi sudaryta.

Kada suminėtos Rinktinės vadovybė su tuo nesutiko ir nacių reikalavimą vyriausiai atmetė, kaip priešingą ankstyvesniams susitarimams. Vokiečiai tame žiūrėjo neįdomiai. Gegužės 15 d. areštavo Rinktinės vadą, Gen. Plechavičių, štabo viršininką Pulk. Urboną ir kitus vadovybės narius, o atskirus Rinktinės batalijonus brutaliai užpuolo ir jėga nuginklavo, išsėkė tuos kurie suspėjo išsibėginti, paimdami su savim ginklus arba net tvarkingai pasitraukti į miškus, kad vėsti partizaninį pasipriešinimą.

Po šitokio iš nacių pusės smurto, savime suprantama, jau jokios kalbos su Vokiečių Okupacine Valdžia apie Lietuvių kariuomenės sudarymą nebegalėjo būti ir faktinai nebuvo. Tuo tat būdu patys naciai, per savo politinį apjaki-mą, pagelbėjo mums išsisaugoti nuo nelaimės kuri mūsų tautą būtų išstikusi jei būtų kariuomenės sudarymo karštuolių planas pavykęs: ta kariuomenė arba būtų buvusi Rusų raudonosios armijos sunaikinta, arba atsidurusi Sąjungininkų belaisvių stovykloje. Neturint savo Vyriausybės, net nebūtų buvę nei kam ir nei motyvu kaip ją gelbėti bei užsistoti už belaisvius.

Kada patyriau apie Vietinės Rinktinės katastrofą ir kad naciai įtūžę ant Lietuvių savanorių už pasiėmimą ginklų, ruošiasi griebtis masinių areštų ir žiaurių represijų, buvo mano pareiga gelbėti sakytus vyrus ir dėti pastangų įkaltusią atmosferą kaip nors atsluginti. Tuo tikslu surašiau ir Birželio 7 d. pasiūčiau Vokiečių Užsienių Reikalų Ministerijai atitinkamą raštą, prašydamas šios ministerijos intervencijos.

Bet mano paties dienos tada jau buvo sukaitytos. Trumpai prieš tai Gestapai pavyko išsifruoti V. L. I. Komiteto narius ir jų keletą, faktinai daugiau kaip pusę, suimti. Tai kurie iš suimtųjų Gestapo budelių prikančinti, neatsilaikė ir atskleidė kai kuriuos dalykus, kurių jie nebegalėjo nuslėpti, taigi ir apie mano vaidmenį Lietuvių pasipriešinime laike Vokiečių okupacijos.

To pasekmėje aš buvau Birželio 10 d. iškviestas į Vokiečių Saugumo Vyriausią Vadybą ir ten areštuotas. Man buvo pareikšta kad tai daroma paties Himmler'io pareidymu. Kada pareikalavau areštavimo motyvų, valdžios patarėjas (Regierungsnat) Dr. Wolff, kuris šį aktą įvykdė, išsakyti nenorėjo to atskleisti, bet kiek pagalvojęs pasakė jog sąryšyje su mano turtais 1943 metų rudenį pasikalbėjimais Kaune. Esą ir kitų dalykų, bet Dr. Wolff aiškino jog jis nesąs įgaliotas man ką daugiau atskleisti.

Buvo aišku jog tapau auka už pasipriešinimą nacių piktooms užmačioms ir mūsų kraštą. Ginčytis su Dr. Wolff nebuvo prasmės. Todėl, atsiėmdamas į savo padėtį, kaip svetimos valstybės Atstovo, tepareikščiau formalų protestą prieš šį nacių smurtą. Tai padariau tam kad Himmler'is ir III Reicho Vadovybė nepamanytų jog aš nebeturiu ką pasakyti bei prisipažistų kaltas, nepasipriešindamas mano areštavimui.

Vokiečiams patikrinusiems apie mano veiklą, galėjo atrodyti jog esu didžiausias nusikaltėlis kam išdrįsau jų piktai politikai Lietuvos atžvilgiu pasipriešinti. Kiekvienas gi Lietuvis ir visa mūsų tauta, manau, sutiks su manim jog Lietuvos Atstovas Berlyne, pasistatydamas prieš sakytą politiką, teatliko savo pareigą gin-ti Lietuvos nepriklausomybę. Diplomatinė istorija šį areštą įvertins kaip niekuo nepateisinama

mą Vokietijos nusižengimą tarptautinei teisei ir diplomatiniams papročiams tarp civilizuo-tų tautų.

Birželio 10 d. 1944 (metais) nacių smurtu, taipau išvestas iš Lietuvos laisvės kovotojų rikiuotės. Tuo pačiu tapo jėga nukirstas tas kelias kuriuo iriausi po Birželio 23 d. (1941 m.) mūsų tautos sukilimo ir laimėjimo, — tik nacių sužlugdyto, — į naują Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, išnaudodamas karo įvykių raidą. Kaip jau buvo apibūdinta, jis rėmėsi paprasta logika, savita kiekvienam generalinio štabo karininkui, kuriuo ir aš esu ilgus metus buvęs.

Ji buvo ši: pirmieji karo laimėjimai, nors ir dažnai, kaip karo istorija parodo, ne visada dar reiškia viso karo laimėjimą. Tikėjau-si kad III Reichas, paglemžęs Lietuvių sukilėlių 1941 metais atstatytą Lietuvos nepriklausomybę, su laiku atšipins savo imperialistinius dantis, bekariaudamas prieš didžiąją pasaulio dalį ir pasijus priverstas daugiau skaitytis su jo laikinai okupuotais kraštais, taigi ir su Lietuvių teise į nepriklausomybę. Jei tokio prablaivėjimo pas ano meto nacišką Vokietijos politinę vadovybę, kaip nusiteikusių fanatiškai, nepasireikš-tų, tai buvo dar kita viltis, butent, kad blai-viau galvoją kitį Vokiečiai, pirmoje eilėje Vokiečių kariuomenėje, tokią vadovybę nušalins kada tam bus pribrendęs laikas.

Zinios apie karininkų konspiraciją, mano patirtos dar 1942 metų pavasarį, buvo man svarbiu rodykliu. Jo iš akių daugiau nebepaleidau. Lukuriaudamas po to dar apie dvejus metus pa-čiame III Reicho Centre Berlyne, patyriau tuo reikalu naujų ir svarbių papildomų žinių, nebe-kalbant jau apie vis daugiau numatytą greitą Vokiečių visuomenės bendrą nuotaikų kitėjimą naciams nepalankia prasme, sąryšyje su karo užsidsimimu ir vis didesniais nepasisekimais ka-ro fronte.

1944 metai buvo ne tik mums, Lietuviams, bet ir III Reichui, mūsų krašto okupantui, le-mianti. Rytuose buvo laukiama generalinės so-vietų jėgų ofensyvos pavasarį, kai pasitaisys keliai, o Vakaruose kabojo kaip koks Damoklio kardas naciams ant galvos jau seniau Sąjungi-ninkų paskelbtas desantas. Darėsi aišku kad Hitlerio ir jo pakalikų užsispyrimas veda Vokie-tiją į tikrą katastrofą, nes kiekvienas Vokiečių leitenantas ir puskarininkis žinojo kad truksta jėgų prieš gresiančius pavojus atsilaukyti.

Katastrofos išvengimui tebuvo likęs vienin-tėlis kelias: nušalinti Hitlerį ir pasiulyti karo paliaubas Vakarų Sąjungininkams, kad, atpa-laidavus iš čia daugiau kariuomenės, gintis vi-somis jėgomis nuo bolševistinio priešo Rytuose, grėsusio ne tik pačiai Vokietijai, bet visai Va-karų Europos civilizacijai. Tai buvo Vokiečių karininkų planas.

Lietuvos Atstovas Berlyne tai jautė, todėl skaitė kad buvo atėjus paskutinė proga Lietu-vos klausimui iškelti, nors iš Hitlerio ką gero tikėtis ir nebuvo galima.

Vasario 5 d. memorandumu norėta pirmo-je eilėje suinteresuoti Vokiečių kariškas sferas, kurių žodis suminėtomis aukščiausi aplinky-bėmis turėjo daug svėrti. Reikia pastebėti kad Gen. Olbricht, kada su juo kalbėjau si prieš memorandumo įteikimą, mane besąlyginai pa-drasino tai padaryti. Jo nei kiek neatbaidė tai kad reikalavau Lietuvos valstybės atstatymo, panaikinant Vokiečių okupaciją.

Paskutinį kartą su juo kalbėjau si Bala-džio 14 d. jį orientuodamas apie tai ką buvau patyręs iš Vokiečių užsienių Reikalų Ministeri-jos, tai yra kad von Ribbentrop deda pastangų paveikti Hitlerį. Generolas Olbricht tada pra-sitarė, "tikimės kad tai nebus pervačiai". Bet aš tada dar nežinojau jog jis pats dalyvauja ka-rininkų konspiracijoje prieš nacių.

Liepos 20 d. jis išryškėjo kaip vienas svarbiausių tos konspiracijos vykdytojų. Jis buvo jėga įsivertinęs Karo Vadovybės rumuose (Bendlerstr.), užėmęs Reicho Kanceliariją ir kitas svarbesnes Reicho Vyriausybės įstaigas Berly-ne.

Kada Hitleris visai atsitiktinai išliko dar gyvas ir naciai, atgavę kvapo, griebėsi kontr-priemonių. Gen. Olbricht energingai gynėsi sa-kytuose rumuose ir ten žuvo kario mirtimi.

Kelias kuriuo Lietuvos diplomatinis postas Berlyne siekė Lietuvos nepriklausomybės atsta-tymo, dalyvaudamas pasipriešinimo veikloje lai-ke Vokiečių okupacijos, tačiau, iš kitos pusės, nevengdamas diplomatinio žygių Reicho sostinėje, nebuvo nei pro-Vokiškas, nei anti-Vokiškas. Jis tebuvo anti-naciškas, t. y. prieš šių moderniškiųjų kryžiuočių imperialistines užma-čas į Lietuvą. Jis buvo vien tik Lietuviškas, bet realus, t. y. toks kuris rėmėsi gyvenimo fak-tais bei karo įvykių eigos šaltu įvertinimu, o ne kuriomis nors teoretinėmis prielaidomis ku-karas galėtų pasibaigti, arba kariaujančiųjų pu-sių viliojančiais pažadais. Jų tikroji vertė pa-prastai tepaaiškėja tik po karo, kada tam kuris pasidavė savilijimui, jau nebegalima atgal at-



Tremtyje esantieji tautiškiųjų studentų korporacijų buvę pirmininkai (Neo Lithuania, Filiae Lithuaniae ir Jaunoji Lietuva) tarėsi susirinkę Lietuvių tremtinių studentų ir moksleivių organizaciniais reikalais Vokietijoje. Susirinkimo proga įsteigta bendra tų trijų korporaci-jų filisterių sąjunga.

gauti kraujo pralieto už svetimus tikslus.

Jei čia apibūdintas kelias vis tik prie tikslo neprivedė — tai ne dėl to kad suminėtas Lietuvos diplomatinis postas Birželio 10 d. 1944 m. tapo nacių jėga išvestas iš rikiuotės, bet dėl šių ap-gailėtinų aplinkybių:

PIRMA, kad Anglo-Saksai neištiesė rankos Vokiečių karininkijai konspiravusiai prieš Hit-lerį;

ANTRA, kad grafo Schtauffenbergo bom-ba, Liepos 20 d. padėta Hitleriui, neatsiekė savo tikslo, ir

TREČIA, kad demokratiškieji Sąjungininkai leido Rusų raudonajai armijai nužgiuoti iki Elbos ir Vienos, nenorėdami suprasti kad ji yra siautėjanti bolševizmo avangardas, nemažiau pavojingo demokratijoms kaip nacizmas.

Jei šie faktai nebūtų įvykę tai šiandien Lie-tuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma: mūsų tauta nebūtų bolševistinių užpuolikų žudoma, neturėtume milijoniškų skaičių Lietuvių pabėgė-lių okupuotoje Vokietijoje bei kitur pasaulyje, visi mūsų tautos sunys ir dukros galėtų ramiai gyventi savo krašte ir savo nauju kurybiniu darbu gydyti skaudžias žaizdas, kurių Lietuvai pridarė kitų valstybių karas, kuriame ji pati formaliskai nedalyvavo.

Dublin, 1947 m. Gegužės 8 d.

NUO REDAKCIJOS. Šiomi baigiasi buvusio Lietuvos Įgalioto Ministro Berlyne, Pulk. Kazio Škirpos, aprašymas "Už ką Naciai Mane

MARSHALL PLANĄ SENATAS PRIĖMĖ

Kovo 13 naktį, U. S. Senatas baigė svarstymą Marshall plano Europai atstatyti ir jį priėmė 69 balsais prieš 17.

Tas planas priimtas po 11 mėnesių laiko kada pernai metų Valstybės Sekretorius Marshall jį sugalvojo ir patiekė kaip priemonę sulaikymui komunizmo plitimo Europoje.

Per tą laikotarpį kelios valstybės dar atiteko pilnai Mas-kvos verguvei.

Senatas užgrynė skyrimą Eu-ropai \$5,300,000,000, iš ko gaus paramą tos valstybės kurios dar nėra sovietų pagrobtos.

Atstovų Rumuose tikima tą planą užgirti kada prieš Bala-džio 10, nes Bal. 18 Italijoje įvyksta rinkimai. Tikima kad komunistai gali rinkimus lai-mėti ir Italiją pajungti sovie-tams.

Italijoje veikia aršiausi ko-munistai agitatoriai, net iš Čekoslovakijos, kurie gąsdina ir įrodinėja liaudžiai kad ir Itali-joje bus tas pats kas atsitiko Čekoslovakijoje, jeigu jie ne-balsuos už komunistus.

Washingtonė padaryta parei-škimas jog Italijai Marshallo plano pagalba nebus teikiama jeigu bus nubalsuota už komu-nistus. Vėl Amerikoniška neišmintis: vietoje padaršinimo kovoti, atsispirti prieš komu-nizmo bangą, sotys Amerikie-čiai alkaniems Italams tik ad-verbiokiškai pagrasina.

Marshallo plano pravedime didžiausias kreditas priklauso Michigan Senatoriui Vanden-berg, kuris yra senato pirmi-ninkas ir užsienių reikalų ko-misijos pirmininkas, Republi-konas.

Rimtesnė Amerikos spauda dabar ir sako, lai Prez. Tru-man nesikiša į to plano vykdy-mą, nes savo nesugabumui gali dalykus tik sumaišyti. Lai tą vykdydama vadovauti palieka Se-natoriui Vandenberg.

Areštavo". Dirvos Redakcija turi kitą jo ap-rašymą, "UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ", Pulk. K. Škirpos pergyvenimus po to kai jis buvo areš-tuotas ir patalpintas už spygliuotų vielų tvoros. Sekančiame aprašyme nusakoma kaip jo ir šeimos butas buvo Berlyne per sąjungininkų oro ataką susprogdintas ir jie atsidurę gatvėje be pastogės ir be baldų.

Šį ilgą aprašymą pradėsime talpinti pralei-dę numerį-kitą. Kada pradėsime talpinti "UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ", bus skaitytojams pra-nešta.

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT Į TĖVYNĘ

(Kišeninio didumo — 272 puslapiai)

Kaina su prisiuntimu \$1.00

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT Į TĖVYNĘ". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga, 272 puslapio didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo ži-nomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

BOLŠEVIKIŠKOS PA- RAPIJOS LIETU- VOJE

Rusai, kad sugriauti Katali-kų Bažnyčią, pradėjo Lietuvoje kurti "sovietiškas parapijas". Daroma tai paprastai taip: Ten kur "truksta" parapijoje kunigo-klebono, kuris dažniau-sia buna išvežtas į Sibirą arba nukankintas vietoje, pasirem-ka Lietuvos valdžia, pasirem-dama "visų parapijiečių prašy-mu" skiria niekam nematytą ir nepažįstamą "kleboną". Šis gi "klebonas" nėra joks kunigas, bet bolševikų apmokintas "ty-kybą žmonės aiškinti" valdi-ninkas-enkavedistas.

Kad gyventojams įrodyti jog naujai paskirtas klebonas nau-dojasi visų parapijiečių prie-lankumu ir kad bažnyčia Lie-tuvoje nepersekiojama, įsako-ma bažnyčią lankyti net komu-nistams.

Tokios parapijos jau yra ati-darytos Vilniuje ir Radoškony-se. Gyventojai kad ir supran-ta šitą kacapų bažnyčios naikini-mo darbą, bet nieko padaryti negali, nes kiekvienas kas tik pakelia protesto balsą tuoj su-imamas ir dingta amžinai.

AUSTRALIJOS naujoji sos-tinė yra Canberra, inaugurata 1927 metais; tose išskilmėse da-lyvavo dabartinis Anglijos ka-ralius su savo žmona, tada dar buvę kunigaikščiais. Australi-ja šymet mini 160 metų savo sukaktį kai baltieji žmonės ten pradėjo apsigyventi. Dabar į Australiją vyksta šimtai Lie-tuvių, to kontinento gyventojų padauginimui.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

"Dabar Pašauk Mane Kas Savaite"



ATSISVEIKINIMO liudnumas sumažėja jeigu pradėdi naudotis dažniu Long Distance pasikal-bėjimu. Nuosirdumas ir draugiškumas iš pasi-kalbėjimo telefonu yra sekantis dalykas prie to ką galėtum kalbėtis asmeniškai su savo mylimu asmeniu... ir dabar vielos yra laisvos gausen-niam pasikalbėjimui, tuos linksmus ryšius palai-kymus galite turėti kada tik norit. Niekas ne-gali suteikti jums tiek daug malonumo už tokius mažus kaštus.

**THE OHIO BELL
TELEPHONE
COMPANY**

Pasikalbėjimo kainas rasit ant viršelio
savo telefono knygos

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

'GINKLUOTIS IKI DANTŲ!'

AMERIKA jau pamatė pavojų, kokis grėsia iš Sovietų Sąjungos pusės visam pasauliui — kartu ir pačiai Amerikai. Po Čekoslovakijos smurto, po Maskvos pareikalavimo iš Suomijos pasirašyti "draugingumo sutartį" ir belaukiant rinkimų Italijoje, Amerikai pasidaro pavojinga toliau leisti sovietams žygiuoti nekludomai.

Po Čekoslovakijos tragedijos, Amerika pradėjo gyviau dairytis kuo griebtis. Prieš kelias dienas atlaikytą slaptą konferenciją pačių aukščiausių Amerikos ministrų ir šalies apgynimo vadų. Po jų pasitarimo, tuoj imtasi apžiūrėti kaip dabar Amerika stovi militariškai.

Kongreso vadai atidarė visas duris skubėsimui užgyrimui Marshallo plano Europai atstatyti.

Kongreso salėse pradėjo skambėti garsūs reikalavimai Amerikai "ginkluotis iki dantų". Tuo tarpu pats Prezidentas Truman ruošėsi su svarbia kalba-atsisaukimu-paragininimu Kongresui kad pravestų visus reikalingus nuostatus šalies pasirošimui pavojui ir kovai prieš viskam grėsiantį komunizmą.

ČIA patiekiamie skaitytojams svarbesnes dalis iš Prezidento Trumano kalbos, kuria jis, paruošęs su pasitarimu visu aukštųjų šalies vadų, asmeniškai pasakė bendrame Kongreso posėdyje Kovo 17 d.

Prezidentas prašė Kongresą suteikti jam teisę drafuoti vyrus sudarymui militarinės jėgos prieš žiaurią sovietų komunistinę agresiją.

Prašė Kongresą nutarti įvesti šalyje priverstiną militarinę tarnybą visiems jauniems vyrams, kaip tai yra priimta Europoje.

Ragino kuogreičiausia nutarti skyrimą \$5,300,000, 000 Europos laisvų šalių parėmimui.

Savo kalboje prezidentas įrodė kad Rusija užsimojus ir neliaujamai dirba sunaikinti Europos likusių laisvų šalių nepriklausomybę. Atėjo laikas, sako jis, kuomet Amerika privalo nustatyti savo poziciją visiškai aiškiai — militariškai ir ekonominiu atžvilgiais.

Draftavimą vyrų militarinei tarnybai ir įvedimą visuotinos kariuomenės tarnybos kaip svarbią reikmenį prezidentas parėmė tais žodžiais:

"Mes turime būti pasiruošę mokėti taikos kainą, o jei ne, mes tikriausia turėsime mokėti karo kainą".

Apie Sovietų Rusiją, kuri buvo Amerikos sąjungininkė karo metu, prezidentas pasakė:

"Viena valstybė ne tik atsisakė kooperuoti įvedimui teisingos ir garbingos taikos, bet dar arčiau — aktyviai stengėsi tai sutramdyti....

"Viena valstybė įkandžiai kliudė United Nations darbus nuolatiniu paniekinimu veto teisės. Ta valstybė vetavo 21 pasiūlymą kokiai nors akcijai....

"Bet tai ne viskas. Nuo karo pabaigos, Sovietų Unija ir jos agentai sunaikino nepriklausomybę ir demokratinę santvarką visos eilės tautų rytinėje ir centralinėje Europoje....

"Šie žiaurūs žygiai, ir aiškus užsibrėžimas praplėsti priespaudą ant likusių laisvų Europos tautų užtraukė dabartinę kritišką padėtį Europoje".

PREZIDENTAS pakartotinai įrodinėjo kad jis prašo sustiprinimo ginkluotų šalies pajėgų tikrai palaikymui taikos.

"Aš tikiu", sakė jis, "kad mes išmokome suprasti militarinės jėgos palaikymo svarbą kaip priemonę išvengti karo. Mes patyrėme kad tvirta militarinė sistema yra reikalinga ir taikos metu jeigu mes norime palaikyti taiką.

"Agresoriai praityje, pasitikėdami mūsų išrodomu trukumu militarinių pajėgų, neprotingai iššaukė karą. Nors jie buvo priversti prie sunaikinimo savo klaidingu supratimu mūsų galybės, mes betgi užmokėjome baisią kainą už savo nepasirošimą."

Prezidentas atkreipė Kongreso dėmesį į tik ką pasirašytą penkių vakarų Europos valstybių bendro apsigynimo sutartį, ir pareiškė: "Šis žygis užtarnauja mūsų pilnos paramos. Aš esu tikras kad Amerika suteiks, atitinkamu budu, toms laisvoms šalims paramą kokios jų padėtis reikalauja.

"Aš esu tikras kad tu laisvų Europos šalių pasiryžimas apsiginti save sulauks iš mūsų pusės lygų pasiryžimą pagelbėti joms tai padaryti".

Išrodinėjęs Kongresui kaip svarbu yra skubus pravedimas \$5,300,000,000 Europai paramos teikimo, ką Senatas jau padarė, tik dar nepadaryta Atstovų Rumuose, Prezidentas Truman pareiškė:

"Pakol laisvos Europos šalys neatsigriebs, ir pakol komunizmas grąsins demokratijos egzistencijai, Amerika privalo pasilaikyti reikalingai galinga paremti tas Europos šalis kurioms grąso komunistinė kontrolė ir policinės valstybės valdžia.

"Duryš taikai ir sutarimui niekam nėra uždarytos, nei Sovietų Sąjungai nei kitai jokiai valstybei kuri nuširdžiai geidžia kooperuoti taikos palaikyme.

"Bet tuo pačiu laiku mes neprivalome susimaišyti dėl centralinio klausimo su kuriuo pasaulis šiandien susiduria. Atėjo laikas kuomet laisva pasaulio žmonija turi susidurti su grąsinimu jų laisvei tiesioginiai ir drašiai.

"Amerikai tenka milžiniška atsakomybė veikti su lyg saiko mūsų geros valios pasauliui pajėgų. Mes išmokome jau kad mes privalome užsitarnauti taiką ku-

Krokodiliaus Ašaros

Prahoje, laidojant Čekoslovakijos užsienių reikalų ministrą, Jan Masaryką, kurį komunistai, užgrobę šalies valdymą, privertė nusižudyti, kapinėse svarbiausią kalbą sakė komunistas premjeras Klemenas Gottwald, išlėdamas krokodiliškas ašaras savo melaginomis išvadomis apie Masaryką ir kitus čekų veikėjus. Jis įrodinėjo buk Jan Masaryk labai jautėsi apsišvylęs nekurių čekų diplomatų užsienyje išdavikiškumu.... Mat, tie čekai diplomatai užsieniuose, būdami laisvi nuo enkavedistų nagų, išliko gyvi ir galėjo pasakyti pasauliui viešai ir atvirsai ką jie mano apie komunistų užgrobia jų tėvynės. Jan Masaryk irgi gal but bandė pasakyti atvirai ką jis mano apie tokį Gottwaldo išdavikišką darbą, bet už tai jis buvo kalnys ir neturėjo kitos išeities kaip tik mirti.

Kiti Čekoslovakijos diplomatai kurie nepritapė parduimui jų tėvynės Maskvai, rezignavo iš savo vietų ir į Čekoslovakiją negrįš. Juos Gottwald pavadino išdavikais, ir jų viešą pasmerkimą komunistinio smurto jų tėvynėje Gottwald prisega Masarykui, buk jis labai susikrimtęs dėl anų nepritapimo naujai vyriausybei ir todėl nu-

sižudęs. Masaryko laidotuvsė negalėjo dalyvauti Čekoslovakijos prezidento Beneš, jo ir jo tėvo draugas, nes Beneš laikomas belaisviu savo namuose. Gottwald suras priežastį ir Benešą nužudyti, nes jam pabėgti iš Čekoslovakijos progų nėra.

Kongrese vėl iškelta faktas kad šioje šalyje slampinėja net 3,080 įvairių Rusų, Maskvos atsiųstų neva įvairių specialistų ir ekspertų, kurie tikrenybėje yra įvairūs šnipai.

Kongr. Boggs reikalauja kad būtų pravesta įstatymas reguliuojantis jų veiklą šioje šalyje.

Boggs įrodė kad tie 3,000 sovietų piliečiai buvo įleisti į šią šalį legaliai, ir kad 1,500 iš jų atvyko pereitais metais. Prie tu, dar 80 Rusų yra numatyti deportavimui, susekti komunistinėje veikloje.

Dabar tiems sovietų agentams nėra kitokių suvaržymų po šią šalį bastytis, kaip tik patvarkymas kad turi pranešti savo nuolatinį adresą. Toks adresas gali būti paduotas kur nors vienoje vietoje, o jie gali laisvai važinėti ir šnipinėti po visą šalį.

Jie yra specialiai parinkti ištikimi Stalino pakalikai, kitaip nei vienas iš Rusijos išvažiuoti ir negali.

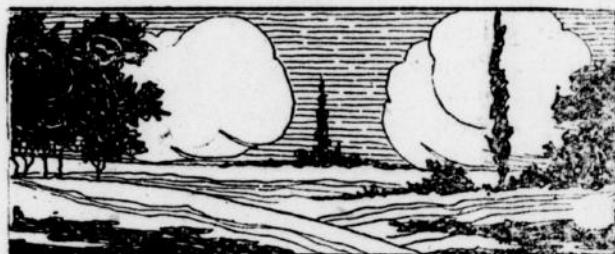
ČEKIJOS darbininkai dabar, komunistams užvaldžius, negali nieko daugiau laimėti kaip tik retezius.

rios siekiame taip kaip mes uždirbome pergalę kare, bet ne tuščiais norais, o realistinėmis pastangomis.

"Vieningas tikslas, vieningos pastangos ir vieninga dvasia reikalinga atsiekimui prieš mus stovinčios užduoties".

Šios svarbiausios ištraukos iš Prezidento Trumano kalbos tikime patieks skaitytojams pilną vaizdą kur šiandien pasaulis eina, kas darytina kad ta pražūtinga eisina būtų sulaukta — ir KAS tą gali sulaukyti.

Amerika prabilo. Tik lai nebaigia savo nuosirdžių pasiryžimų žodžiais. AMERIKOJE GALI ATSIKTI TAS KAS ATSIKTIK LIETUVOJE ir kitose komunistų užvaldytose šalyse.



VAKARAS TEN...

Koks gi vakaras tėviškėj mielas, koks gi kaimas gimtasis brangus — tavo dulkės po kojų kaip gėlės, samanoti stogai kaip dangus.

Ten, už jaujos, po viksvomis pelkė; kurkia varlės varpeliais dusliais — ilgesys, toks švelnus, sielon smelkias, lyg kvieslys eiti burtų keliais.

Prieš vidurnaktį vėlės pabunda, paslaptis tamsią naktį užlies, paslaptis dundėjimas dunda — tai garsai nuskandintos pilies.

Ir sugrįžta į praeitį žilą mūsų sielos slaptingais takais, kai praeinam pro temstantį šilą ir vakarais gimtaisais laukais.

Kastytis Gliuda.

RUDUO BE TĖVYNĖS

(Kazys Bradunas)

Saugo slėni anuo audrų kalnai, O virš jų, kaip tėvynės linai, Spindi blykstančio vėjo dangus. Kai po darbo miškais išėini, Šiaurės vėsa sparnuos nešini Paukščiai skrenda virš tavo galvos.

Ir tu nori sugrįžt kur sklaidos Bulvienoju vystančių kvapas Tuščiūs begalinių laukuos.... Tik sparnuočių klegėjimo aidas Ir akacijos krintantis lapas Spaudžia ašarą tavo takuos.

AMERIKOJE SLAMPINEJA 3,080 RUSŲ ŠNIPŲ

Kongrese vėl iškelta faktas kad šioje šalyje slampinėja net 3,080 įvairių Rusų, Maskvos atsiųstų neva įvairių specialistų ir ekspertų, kurie tikrenybėje yra įvairūs šnipai.

Kongr. Boggs reikalauja kad būtų pravesta įstatymas reguliuojantis jų veiklą šioje šalyje.

Boggs įrodė kad tie 3,000 sovietų piliečiai buvo įleisti į šią šalį legaliai, ir kad 1,500 iš jų atvyko pereitais metais. Prie tu, dar 80 Rusų yra numatyti deportavimui, susekti komunistinėje veikloje.

Dabar tiems sovietų agentams nėra kitokių suvaržymų po šią šalį bastytis, kaip tik patvarkymas kad turi pranešti savo nuolatinį adresą. Toks adresas gali būti paduotas kur nors vienoje vietoje, o jie gali laisvai važinėti ir šnipinėti po visą šalį.

Jie yra specialiai parinkti ištikimi Stalino pakalikai, kitaip nei vienas iš Rusijos išvažiuoti ir negali.

ČEKIJOS darbininkai dabar, komunistams užvaldžius, negali nieko daugiau laimėti kaip tik retezius.

SAVAITĖS VEIDAS

Rašo DŽIM-BIM.

EDUARDAS BENEŠ

ČEKOSLOVAKIJOS kaip nepriklausomos valstybės jau nebėra. Bet jos prezidentas Eduardas Beneš pasijieka ir pasilieka toliau tokiu pat kaip senis Hacha po jo pasimatymo su Hitleriu 1938 metais Berchtasgadene. Stačiai negalima įsivaizduoti kad taip keistai pasikartoję dviejų Čekoslovakijos prezidentų likimai. Ir niekas negalėjo tikėti kad tas senas ir įgudęs čekų tautos riteris — tas nenuilstamas čekų tautos patriarcho Masaryko palydovas, mokins ir gerbėjas — taip lengvai ir taip bevališkai pasidavė Gottwaldui.... ir kapituliuojo prieš tiraniją.

Jau antras kartas Benešo gyvenime pasikartoją kapituliacija: 1938 metais po garsios Muencheno konferencijos, kurioje Hitleris išgavo iš Anglijos ir Prancūzijos sutikimą pasiimti sau Čekoslovakiją, Eduardas Beneš atsisakė nuo prezidentas vietos ir iškeliavo į Londoną.... Dabar jis pasiliko "pareigose", nes Hradcany rumai, kuriuose jis gyvena, jau prieš metus pavertė į kalėjimą.

Benešo gimimo metai sutampa su "Aušros" pasirodymu: tai buvo 1883 metais, kada jis atsirado Bohemijos ukinkio šeimoje. Ukinkio pasiturinčio, apsišvietusio ir gero patrioto. Tėvas jam išanksto paskyrė dalį ir beveik įsakė ją sunaudoti mokslui. Ir jaunas Eduardas sąžiningai vykdė tėvo valią, su didele meile įsikibęs į knygą, o vėliau ir į sunkią politiką.

Studentaudamas Prahoje ir Paryžiuje, jis savo jaunuoje širdyje jau augino neapykantos jausmą Austro-Vengrijos monarchijai ir jos valdovams. Grįžęs prieš pat karą — prieš 1914 metus — iš Paryžiaus, Beneš visomis savo jėgomis įsijungia į čekų tautos laisvės kovą. Ir tą kovą kartu su Masaryku jis veda iki galo, kol Čekoslovakija pasiskelbia nepriklausoma.

Nuo pat pirmos nepriklausomybės dienos Beneš tarnauja Čekoslovakijai kaip jos užsienių reikalų ministras. Toje tarnyboje jis per virš 15 metų įsigijo negincijamą vardą visose tarptautinėse konferencijose ir Tautų Sąjungoje Genevoje.

Kai 1935 metais Masarykas dėl senatvės pasitraukia iš pareigų, į jo vietą Beneš išrenkamas Čekoslovakijos prezidentu.

Po trijų metų jis turi skubiai apleisti savo tėvynę. O kai 1945 metais jis vėl sugrįžta į Prahą, steigiamasis seimas išrenka jį vėl valstybės prezidentu.

Ir niekaip žmogus negali suprasti kad Eduardas Beneš, tokio šviesaus politinio proto vyras, toks kietas laisvės ir tikros demokratijos šulais, staiga sulužo.... Šnekama kad jo sveikata paskutiniu laiku buvo labai susvyravus. Iš jaunystės dienų jis turi sužeistą koją, o ilgi emigrantiški metai ir tokios neringos prezidentavimo dienos dideliais rupeščiais apkrovė jo galvą.... Taigi, Benešo kunas — jei tikėti grądomas — jau prieš metus emė nesveikuoti. O kai kunas nesveikas tai ir siela pasiligojus.

Jei tikrai Beneš yra ligonis tai Čekoslovakijos mirtis buvo parinkta "geriausiu laiku". Šešias dienas Beneš spyrėsi prieš laisvės giltinę, bet, matyti, įsitikino kad jo jėgos persilpnos.... Anuo metu — 1938 metais — kai Beneš gelbėjosi nuo Hitlerio, buvo leista manyti kad jis yra auka Anglų ir Prancūzų, kurie paaukojo Čekoslovakiją Vokietijos alkui patenkinti. O kieno auka yra šiandien Eduardas Beneš ir jo tėvynė?!

Nusivylęs pasaulio teisingumu, Beneš prieš 10 metų jau pradėjo galvoti kad čekų-Slovakų tauta nebegali per daug pasitikėti jos tolimaisiais kaimynais. Už tai 1945 metais jis atvirai emė skelbti kad jokia kita valstybė negali rimčiau apsaugoti Čekoslovakijos nepriklausomybės kaip tik Sovietų Sąjunga.... O kai tokius baidius žodžius ištare Beneš tai beliko tik laukti dienos kada Sovietų Sąjunga paims ir savo globą Čekoslovakijos nepriklausomybę "saugoti". Beneš sukydo taip galvodamas, ir jo klaida po dviejų metų išaugo į nuodėmę....

Gal negražiai darome šią liudną valandą apmėtydami Benešą tokiais aštriais akmenėliais. Ką gi, juk ir šiandien, kaip ir 1938 metais, pasaulio teisybės sąžinė tebesnaudžia. Kaip daugelis kitų taip ir Beneš nebeapsitiki nei Carteriais, nei protestais nei konferencijomis.... Kam tada žaisti savo tautos krauju, jei jis vistiek laisvės nešperka. Geriau palaukti kol kraujo kaina pakils. Beneš tos ateities ir laukia.

LONDONO aršiausia trafiko nelaimėse užmušimų diena yra šeštadienis.



SKAITYMAI

TĖVIŠKĖS VAIZDAI

Rašo VYTAUTAS K. ŠVIEDRYS.

(Tėsinys iš pirmiau)

(35) ŠILUTĖ

Iš Rusnės į Šilutę, apskrities miestą, vyko plentu, nutiestu 1872 metais. Mieste daug naujų, modernių namų, kurie išaugo Nepriklausomos Lietuvos laikais. Pats Šilutės miestas itin išsiplėtė kai prie jo prijungė (1910 metais) žibų kaimą, kur seniau buvo Šilutės teismas, geležinkelio stotis, katalikų bažnyčia ir 1885 m. įsteigtas katalikų našlaičių namas.

Istorija sako kad Šilutei miesto teisės buvo numatės suteikti karalius Friedrichas Vilhelmas I dar 1723 metais, o 1731 metais buvo baigtas išdirbti miesto planas, bet, deja, dėl gyven-tojų skaičiaus trukumo tatau nebuvo galima įvykdyti.

Šilutė augo lėtai. 1832 metais čia įsteigta pirmutinė visame Klaipėdos krašte surių dirbtuvė, o jos kaimyniniame Trakšėdžių kaime 1882 metais įsteigtas Rytprusių pelkių kraiko fabrikas, kuris Aukštumalių pelkių durpes ir velėnas perdirda į kraiką.

(Šios pelkės yra tarp Tenenio ir Minijos upelių; pelkių viduryje stovi piliakalnis, apvalnikuotas įvairiausiai pasakojimais. 1820 metais ši pelkė buvo nusausinta ir išnuomota naujakuriams. Joms nusausinti yra išvesti trys perkasai: ties Šyšgiriais į Aukštumalio upelį, ties Ruguliais į Kriokų lanką ir ties buvusiais Kilikiškais į Minijos upę.)

Šilutėje, prie šyšos upės, yra įrengtas nedidelis žvejų uostas.

Buti Šilutėje ir nepamatyti jos turgų negalima. Jie buvo garsūs senovėje, bet ir dabar dar yra išlaikę savo tradicijas. Tai bene didžiausi turgai visame Klaipėdos krašte. Į juos suvažiuoja žmonės iš tolimiausių apylinkių.

Pagyvenę Šilutėje porą dienų, mes turėjome laimės matyti jos didįjį turgų. Apsinakvojė vienos karčiamos viešbutyje, nakties metu išgirdome ratų dardėjimą, kuris tęsėsi be jokio perstojo. Vaziavo ir vaziavo naktį, auštant, parčiais ir ryto metu. Pusė žemaitijos sugarmėjo.

Ir ko tame turguje nebuvo! Ratų eilės prikrautos visokiausių ukikių gerybių; pirk ką tik nori, ir dar tokiais pigiomis kainomis. Kriuksi paršiukai, gagenas žąsys, antys, kudakena vištos. O kiek gėlių, uogų, vaisių, daržovių.

Žuvų rinka pilna upių ir jūros gyvūnų. Smulkiosios prekybos skyruije, be įvairiausių dalykų ir gaminių, kiek gražių rankdarbių, kuriuos savo rankom nudailino vyrai ir moterys.

Daug pardavėjų, daug ir pirkėjų. Vieni vaikšto skubiai, daug perka ir su dideliais, pilnais krepšiais grįžta namo. Kiti slampinėja iš kampo į kampą ir ne tiek perka kiek klausinėja, žiūrinėja parduodamas prekes.

Ikaitę nuo dienos šilumos užsukame į palapinę atsigavinti alum. Vos įsigrūdę į vidų, turėjome valandėlę palaukti kol gavome vietos atsisėsti prie stalo, kur kaimynystėje sėdėjo keli ukinkinkai, kaip jie pasakojo, aktyvus Lietuviškų draugijų "Daina" ir "Laisvė" nariai. Tai susipratę, kultūringi lietuvninkai, kurie užkalbinti labai noriai su mumis kalbėjosi ir kvietė atvykti pas juos, laukininkus, pasisvečiuoti, pažiūrėti kaip jie gyvena.

Kvietimas buvo malonus, mums priimtinas. Iki pavakarių dar paslaminėjome po turgų, prisipirkome prisiminimui įvairių daiktų, pasiklausėme jaunimo dainų, prisžiūrėjome kaip jie krykštauja ir mergeles vilioja, o po to sėdome į karietas ir išundėjome pas laukininkus.

Seka: "Viešnagėje pas Šilutės Laukininkus."

TREMTINIŲ DOVANA AMERIKOS LIETUVIAMS

MUSŲ KALENDORIUS 1948

KAINA SU PRISIUNTIMU TIK 50c.

(Galite siųsti pašto ženklais)

Gavome iš Vokietijos 142 puslapių 1948 Kalendarį. Jame yra labai daug idomių skaitymų, daug žinių apie Lietuvą. Jame rasite visas Lietuviškas šventes ir Lietuviškus vardus. Tokio Kalendariaus Amerikoje mes dar neturėjome. Čia jums dviguba proga, nes pirkdami "Musų Kalendarį" paremsit ir varge esančius tremtinius — visas pelnas eina tremtinių naudai. Už gautus pinigus siunčiame jiems maisto.

D I R V A

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio



PRADŽIA LIUDNO GALO

Pavojaus Sirenos

TIK PO TRIJŲ METŲ pirmą kartą balsiai ir baimingai sukaukė pavojaus sirenos visame pasaulyje. Sukaukė pranešdamos besartinančią mirtį visų žmonių ir visų tautų laisvei. Išistas dvi savaites visų kraštų spauda, radio ir atskiri žymesnieji žmonės pilnu balsu prašė apie paskutines galbėjimo si valandas ir nebeslepiamai kalbėjo apie karą. Staiga lyg pabudo pasaulis ir, Čekoslovakijos „užušinio varpo“ pažadintas, pajuto stiprų beldimąsi į taikos duris.... duris jau senai sulaužytas, skylėtas ir nebepataisomas.

Visų socialistai, liberalai ir konservatoriai šį sykį vieninai pasisakė kad Sovietų Sąjungos viešpatavimas siekia sunaikinti visos žmonijos laisvę ir kad komunistų partija yra didžiausias laisvės ir taikos priešas.

Dar nei kartą po karo tokių aštrių ir tokių atviry žodžių prieš Sovietus nesame girdę. Nors Čekoslovakija jau yra dešimtoji valstybė lengvai ir klastingai Sovietų pavergtai, bet gi iki šiol vis buvo įsėjoma pateisinimui Sovietų elgesiams.

Kai jie naikino Vengriją ir Rumuniją, Anglijoje, Prancūzijoje ir Amerikoje galėjai girdėti kalbant kad, ištikrųjų, reikia Sovietams užsitikrinti su sisiekimą su Austrija, kol ji ten turi savo kariuomenės. Kai Bulgarijoje komunistai su Sovietų pagalba naikino opoziciją ir korė Petkova, kai kas dar kalbėjo jog tie Bulgariai — tai Slaviai, ir jie priklauso Rusų šeimai.

Dėl Lenkijos taip gi buvo šnekama kad ji, budama Sovietų kaimynystėje, turi artimiaus ir draugauti su Sovietais. O ir bendrai dėl Sovietų pavergtųjų tautų dažnai Anglij ir Amerikiečių spaudoj galėjai rasti keistų pasisakymų: girdi, tos tautos niekados savo istorijoje nepažinojo tikrosios laisvės, niekados nėra buvusios tikrai demokratiškos ir jų įjungimas į Sovietų nasrus perdidelės nesudarąs perdidelės skriaudos.

O juk ir vyriausybės tiek Amerikoje, tiek Anglijoje tik silpnais ir tuščiais protestų žodžiais tepagudė Sovietų pavergtus žmones. Taip neryžtingai, taip abejojančiai ir taip atsargiai pareikšti protestai Sovietams, pasakytum, tarnavo lyg paskatinimui kad jie ir toliau nesivaržytų savo piktuose sumanymuose. Už tai Sovietai nei karto nėra atkreipę rimto dėmesio į jiems pasiūstus protestus: jie pagal savo planus eina toliau ir vieną valstybę po kitos traukia į savo vergystės tinklą.

LIETUVIAMS TREMTINIAMS GYVENTI AR MIRTİ?!

AUKOS KUPONAS

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Gerbiameji: — Lietuviams tremtiniais šelpti per BALF aukojų \$.....

Vardas-Pav.

Adresas

Miestas Valstija

(Iškirpti šį kuponą ir su savo auksa pasiųskiti BALF adresu)

Tie garsūs šauksmai, kurie taip skardžiai nuaidėjo per pasaulį po Čekoslovakijos įvykių, ar tik nepalikę žymės.... ir pėdsakų liudnoje žmonijos keilonėje. Juk jokia pavojaus sirena dar nėra sulaukusi bombonešio nuo bombardavimo ir nėra privertusi jį grynai. Tik smarki priešlėktuvinė ugnis tegali apginti puolamą miestą. Ir sovietų nesulaikys jokios sirenos ir jokios pavojaus šauksmai nežiurint iš kur jie ateity.

Miestas be Sargo

„JEI VIESPATS miesto ne saugo, veltui budi jo sargas“, taip pasakytą psalmėse. Ir jei galingiausi pasaulio valstybės ne saugos silpnųjų tautų laisvės, tai veltui atskiros tautos ir atskiri žmonės stengsis patys vieni apsiginti.

Išnykus teisei ir teisingumui, bepasilikio tik jėga, kuri gamina įstatymus ir tvarko valstybių santykius. Stipresniojo valia jau pasidarė įstatymu silpnesniajam, iš kurio nieko daugiau nebereikalaujama kaip tik kapituliuoti. Visas žemynas pavirto į miestą kuriame siaučia banditų gauja ir sėja baimę, paniką ir tylą....

Visi „sargai“, taip gražiai prisistatę su Atlanto Carteriais, su Roosevelt „Keturiomis Laisvėmis“ ir Trumano „Dvylikia Punktais“ lyg užmigo kad nesitiktų ir negirdėtų sukaustytųjų tautų vaitojimo. Trys metai jau baigiasi nuo dienos kada buvo vienas piktadarys išvytas nuo žemės ir antras įsileistas. Per tą laiką Čekoslovakija užėmė dešimtą vietą Europos valstybių kapinyne.

Prie jos prisijungia ir Suomija.... Ir kaip neprisijungsi, kai čia pat po tavo kojų minčiamas tavo kaimynas, apipilšamas ir apskaldomas, ramiai sau miegant ir nejudant visų didžiųjų laisvių sargui! Jei dar praeis vieni metai ir nepabus anas „miesto sargas“ tai tikriausia jokia Europos valstybė nebegins savo sienų nei savo laisvės. Visos ir visi nueis kapituliacijų keliais, panašai kaip padarė Lenkija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija, Jugoslavija, Albanija, Čekoslovakija, ir Suomija.... o anksčiau: Estija, Latvija ir Lietuva.

Visos Viltys Graban...

Iš PO ŠVIEŽIŲ Čekoslovakijos griuvėsių veržiasi daugeliui politikų tikroji šviesa, kurią jie iki šiol priimdavo užmerktomis akimis. Juk kiek kartų musų visų ausys linko nuo pasakų kad reikia ir kad galima su Sovietais sugyventi, bendradarbiauti ir net kai ką iš jų pasimokyti. Tos pasakos sklido iš

įtakingiausių Amerikos ir Anglijos vyriausybės sluoksnių ir buvo kartojamos su tokiu įsitikinimu jog tikrai daug kas emė manyti kad galima su Sovietų Sąjunga gyventi žmoniskose santykiuose.

Socialistų ir socialdemokratų partijos beveik visuose kraštuose su neapsakoma energija platino, rėmė ir vykdė uoliausį bendradarbiavimą su komunistais, lyg norėdamos įrodyti kad ir tarptautiniuose santykiuose galima su Sovietais susitarti ir dirbti. Ir kokia didelė pašaipa kad pirmosiomis komunistų aukomis visur patapo pirmiausia kaip tik tos partijos kurios įėjo komunistų simpatijų, jiems pataikavo ir su jais melavo.

Juk, atvirai kalbant, ir Čekoslovakijos socialistai, prie kurių priklausė ir pats prezidentas Benešas, iki pat savo paskutinės dienos ištikimai vykdė komunistų valią. Juk ir pati Čekoslovakija visą laiką stengėsi nenukrypti nuo Sovietų Sąjungos linijos.... Visose konferencijose Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras beveik akiai sekė kiekvieną Molotovo pajudėjimą ir pamaldžiai linkėjo kiekvienam Sovietų delegacijos žodžiui. Ir ta patalkiniška politika, tas klusnus pritarimas Sovietų planams ne tik išgelbėjo ir negali išgelbėti „avėlės nuo plėšriojo vilko“, bet, priešingai, jį greičiau padarino užpuolimu.

Sovietams naikinant vieną valstybę po kitos Amerikos ir Anglijos taikos apaštalai kabinasi už tuščių vilčių, manydami jog tai yra paskutinis Sovietų grobis. Lygiai kaip prieš 10 metų, kada Hitleris po kiekvieno užpuolimo ramindavo pasaulį veidmainingiausiais tvirtinimais jog tai yra jo „paskutinis reikalavimas“. Tik šį kartą ne Stalinas apgaudinėja pasaulį, o pats PASAULIS apgaudinėja ir tebeapgaudi n e j a save patį. Ir jei iki šiol daugeliui garbingų ir išmintingų vyrų vis dar nebuvo aišku ko Sovietų Sąjunga siekia pirmesdama kitoms komunistinėms valdymo santvarkas, tai dabar po paskutiniųjų Čekoslovakijos ir Suomijos laidotuvių argi begalima turėti dar kokių nors vilčių kad bus įmanoma su Sovietais gyventi taikoje? Tokias viltis reikia kuo greičiausiai guldėti graban....

Iš Vienos Klaidos į Kitą

BET....per tokį ilgą savęs apgaudinėjimą pasaulis pasidarė kuprotas.... O kuprotą, anot patarlės, tik grabas tegali ištieti. Taigi, nežiurint to didelio šauksmo, kurs pasklido po „Čekoslovakijos mirties“, ir kurs palengva keičiasi į beviltišką atsidusėjimą, baimę bendro ir vieningo fronto prieš Sovietus tebegriausią visus planus.

Amerikos pagalbos planas Europai, Anglijos planas „Europos Unijai“ sudaryto, planas Vokietijai atstatyti ir daug visokių kitų planų blaškosi lyg musų patekusios į voratinklį. Jau greit bus metai kai šnekama dėl Amerikos pagalbos plano. Ir tuo metu kai kiti šneka, Sovietai veikia, ir veikia greitai, nežiurdami ką kas apie juos galvoja, ir neklusydamai kaip kas apie juos šneka. Tas garsusis „Marshallo planas“ iki šiol tik suerzino pasaulį, paskleidė daug triukšmo, sukėlė tuščių vilčių ir — ko gero — baigsis oran iškilusiu muilo burbulu....

Mūsų įsitikinimu pats pagrindas, ant kurio norima statyti Europos pagalbos rumas, yra klaidingas: ekonominis stiprinimas tų kraštų kurie yra nuolatiniame komunizmo pavojuje ir kuriuos drasko iš vidaus stiprios komunistų partijos, negali tarptautiškai kol nėra griežtos antikomunistinės linijos, kol nėra aiškių karinių sąjungų ir nėra vieningos kon-

trolės. Jau daug milijonų išmetė Amerika, Prancūzija ir Italija, o ar komunizmas tuose kraštuose susilpnėjo? Ne. Priešingai, kuo daugiau plaukė dolarių į tuos kraštus, tuo greičiau stiprėjo komunistų partijos, ir tuo greičiau tie dolariai sutirpo....

Mes manome kad yra daroma didelė klaida kai skelbiama jog „Marshallo planas“ turi tarnauti tikslui išvengti naujo karo ir išlaikyti pasaulį taikoje. Senatorius Vandenberg Kovo 1 d. pradėdamas diskusijas dėl „Marshallo plano“, prašė balsuoti už jį, nes jis apsaugosiąs taiką ir leisias išvengti karo. Jei tie žodžiai buvo pasakyti mastant visai ką kitą, tai neverta į juos bekreipti dėmesio. Bei jei jie ištikrųjų perduoda tai ką senatorius galvoja ir tiki tai atvirai galima pasakyti jog jis baisiai klysta: nes jei Amerika nori išvengti karo su Sovietais, tai jai tėra tik vienas kelias — kapituliacija.

Ką ji bedarytų ir kokių planų beturėtų, Amerika išvengtų naujo karo tegali tik visiškai pasidavimu ir atsisakymu nuo kapitalizmo. Kadangi niekas negalime prileisti jog Ameriką sutiktų be kovos užleisti visą pasaulį komunistui tai visos kalbos kad bus galima trečio karo išvengti nėra vertos nei grašio. Jį galima dar nuolaidomis vieniems ar dviem metams nukelti, gal net ir penkiems metams atidėti, bet jo išvengti jokių atvejų nėra galima. Nebent įvyktų stebuklas.... O jei taip, tai pasitenkinimas šauksmais, protestais, ašaromis ir verksmais reiškia ne ką kitą kaip iš vienos iki šiol darytos klaidos perėjimas į naują dar didesnę klaidą.

Kur Pradžia ir kam Galas

BAISUSIS dabartinės padėties galas artėja. „taip testis ilgai nebegali“, kalba visi ir visur. Galas vistik ateis, ir jis turės būti tikrai liudnas ir net baisus.

Bet kur ir kada bus pradžia to baisaus galo? Tiesą pasakius, juk ta baisaus galo pradžia jau senai yra prasidėjusi. Turime jau karą Kinijoje; turime karą Graikijoje; turime Palestinoje. Greit gal turėsime Italijoje, Triaiste, Prancūzijoje.... Persijoje, Korėjoje, Turkijoje. Ar bereikia įsiekoti dar kitos pradžios tam baisiam galui!

Tie kurie mano kad vis dar nėra rimto pagrindo rimtam suerimimui su Sovietais, yra panašūs į štrausą kurs, įkišęs galvą į smėlį, tiki kad niekas nemato jo uodegos. Su tokia „štrauso politika“ galima tik galą pagreitinti. Ir galą sau, o ne kitiems.

LAISVOS EUROPOS ŠALYS JUNGIASI APSIGYNYMUI

Penkios vakarų Europos valstybės sudarė tarpusavyje 50 metų sutartį politiška, ekonominei ir militarinei unijai, kurios tikslas yra išvien laikytis prieš komunizmo plitimą.

Tą Vakarų Europos Uniją sudaro Didžioji Britanija, Belgija, Prancūzija, Nederlandai ir Luksemburgas.

Už šią žygį, betgi, Maskva visu įtužimu apkaltino Ameriką, kuri buk tuokianti vakarų bloką prieš Sovietų Sąjungą.

Tuo tarpu savo barbarišku įžulumu Maskva tarp Gruodžio 1943 ir Vasario, 1948 metų pasijungė jau 15 valstybių.

SVEDIJA II Pasaulinio karo reikalams praleido du bilijonu dolarių, nors kare išsilaikė neutrališka.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Dayton
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.



Lietuviai tremtiniai, kad ir iš liekanų, išaudžia gražius tautodailinius audinius, juostas. Čia matome tokių darbų parodą Dillingeno (Vokietijoje) stovykloje.

KAS YRA N.C.R.C.

TREMTINIAMS RUPINTIS ORGANAS, KURIS SANTIKIAUJA IR SU KITOMIS GRUPĖMIS

NCRC reiškia National Catholic Resettlement Council — Lietuviškai: Nacionalė Katalikų Perkeldinimo Taryba.

Amerikos Katalikų Vyskupų noru ir direktyva, tokia taryba suorganizuota 1947 Gruodžio mėnesį. Ją sudaro: atstovai iš National Catholic Welfare Conference, National Conference of Catholic Charities, National Catholic Rural Life, St. Vincent de Paul Society, The Catholic Committee for Refugees, the Immigration Bureau of the National Catholic Welfare Conference, National Council of Catholic Men, National Council of Catholic Women, taip pat tautinių grupių žmonės, kaip Lietuviai, Estai, Latviai, Lenkai, Kroatai, Slovėnai, Clovakai, Ukrainai, Vokiečiai ir kiti žymūs Amerikiečiai vadai.

Lietuvius toje organizacijoje atstovauja Kun. Dr. J. B. Koncius ir A. S. Trečiokas nuo BALF'o, Kun. J. Balkunas nuo Katalikų Federacijos. Lietuva yra katalikiška tauta. Dauguma tremtinių yra katalikai, tai labai gerai BALF'o vadovybė padarė kad susiriso su NCRC. Protestantai Latviai ir Estai prisidėjo prie NCRC, nes šio taryba gelbės visus be religinio ar rasinio skirtumo.

Kokia yra šios tarybos programa? Trumpai užsibrėžta tokia:

1. Supažindinti ir išaiskinti visiems katalikams tremtinių (DP) problema.
2. Išrūpinti reikalingą įstatymą, pagal kurį būtų galima įleisti Amerikon didelį skaičių išvietintų žmonių. Tai atsiekiama per vietinius piliečius su jų atstovais vyriausybėje.
3. Suregistruoti visas numatytas ir esančias galimybes dėl apgyvendinimo ir darbo tremtiniais atvykstantiems Amerikon.
4. Jieškoti savanorių ir ginių ir jiems pagelbėti sudaryme affidavitų tremtiniais.
5. Surasėti pavienį ir organizacijų pasidėjimus bei pinigų kuriais tremtiniai galėtų atvykti Amerikon.
6. Rupintis atvykstančiais tremtiniais, juos apgyvendinant bendruomenėse.

Programą įgyvendinti, Taryba artimai dirbs ne tik su viršminėtomis organizacijomis bei tautybėmis, bet ir su kitų tautų bei tikybų organais. Pav. su Protestantų Church World Service ir Žydų United Service for New Americans. Šios trys svarbios organizacijos veikia sutartinai ir tiems patiems tikslams.

Pasekmingesniai darbai katalikal organizuoja Vyskupijų komitetas, o šie parapijų komitetas. Jau arti šimtas vyskupijų susiorganizavo. Užsitikrinti kad įstatymas būtų Washingtone išleistas, organizuojasi visų tikybų ir tautybių Valsty-

biniai komitetai. Ikiol apie 20 tokių komitetų pradėjo veikti.

Šiomis dienomis BALFas ir ALT šaukia susirinkimą savo atstovų ir kviečia dar atstovus iš abiejų susivienijimų, ir Lietuvius dirbančius dar su NCRC, IRRC ir CWS, sudaryti Lietuvų imigracijos komitetą.

Lietuvių komitetas bus tik pagelbinė įstaiga prie NCRC, IRRC ir CWS. Bet jau turėsime raštinę, kur galėsime kreiptis visais imigracijos reikalais. Ypač šiuo momentu kai bent kurią dieną gali praeiti įstatymas Washingtone tremtinių įleidimui, labai svarbu būti pasiruošusiems padėti tremtiniais. NCRC bus didžiausiam mums pagalba tremtinių emigracijos reikalui.

Katalikų Federacija su Katalikų Centru santikiauja nuo pat karo pradžios. Ją pakvietė buti NCRC nariu. Federacijai ypač rūpės padėti katalikams veikėjams imigracijos reikaluose. Federacija per Susivienijimą ineis ir į Lietuvų Emigracijos komitetą.

Šiuo metu Federacija turi vajų ir pasiryžus sukelti emigracijos reikalams bent \$15,000 (pradžiai). Federacija in formuos parapijos ir veikėjus visais imigracijos klausimais. Lietuviai katalikai raginami imigraciją finansiniai paremti aukojant Federacijos vajui.

Kun. Jonas Balkunas.

ARGENTINOJE šymet užsėta net 1,700,000 akrų saulėžolių (saulėgrįžų).

PILNAS SLA PILD. TARYBOS KANDIDATŲ SĄRAŠAS

ISRINKIT ŠIUOS Į SLA PILDOMĄJĄ TARYBĄ

SLA nariams kurie nepilnai nusimano už ką balsuoti SLA Pild. Tarybos rinkimuose, SLA veikėjų Komitetas, susidedantis iš šių žinomų veikėjų: J. Ambraziejus, V. Ambrozevičius, J. Ginkus, X. Strumskis, V. Tyslavienė, A. S. Trečiokas, Jonas Valaitis, patiekia pilną kandidatų sąrašą dabar prasidedantiems SLA Pild. Tarybos rinkimams. Tie kandidatai yra:

Prezidentu:

Adv. Antanas A. Olis,

Vice Prezidentu:

Povilas Dargis

Sekretorium:

Dr. M. J. Vinikas

Iždininku:

Adv. C. S. Cheleda

Iždo Globėjais:

J. Maceina

E. Mikužiūtė

Daktaru-Kvotėju:

Dr. S. Bižis.

Pereitame Dirvos numeryje tilpo nekurį jų atvaizdai.

SLA gerovei, augimui ir bujojimui, reikalinga laikas nuo laiko daryti pakeitimus Pildomosios Tarybos narių.

Dabar yra tam pakeitimui proga, balsuojant už viršuje paduotą kandidatų sąrašą.

KENKSMINGŲ GAI VALŲ TYRINĖJIMĄ VĖL UŽGYRĖ

U. S. Atstovų Rumuose vėl nubalsuota, 337 prieš 37, palai-kyti Komitetą tyrinėjantį viršuje esančius kenksmingus gavalus. Šiam metui tam komitetui veikti paskyrė dvigubai tiek pinigų, \$200,000, negu buvo skirta pernai.

Skirdami tam komitetui pinigų, kongresmanai dar daugiau reikalavo iš to komiteto darbo, ir patarė darbą vesti taip kad galėtų savo ištyrimus raportuoti gerai atlikę darbą, vietoje kaip iki šiolie tik garsintis darbus savo pradėje.

Gavęs daugiau pinigų, komitetas privalėtų patatyti į darbą geriausius žmones pasekmingesniai šalies priešų darbų susekimui.

SEND, Inc.

SHIPMENTS TO EUROPE'S NEEDY DISTRIBUTORS
304 W. 63rd Street, Chicago 21, Ill. — Tel. ENG. 5028

SEND PRIIMA MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS OKUPACINES ZONAS, IŠKIRIANT U.S.S.R. ZONAS

SEND Piličiausia garantuoja Jūsų užsakymo siuntinio pristatymą. Jei dėl kokių priežasčių negalima pristatyti siuntinio, Jūs įmokėti pinigai bus grąžinami.
SEND Priima iš kiekvieno siuntinio gavėjo ir trumpo turinio laišką, kurį kartu su pakviutuotu orderiu prisiunčia jums.
SEND Standartiniai maisto siuntiniai susideda iš grynų produktų — VISO 23 SVARŲ NET.

Siųsk Maisto Siuntinius tik per

SEND

SIUNTINIO PILNA KAINA:

TIK \$10.00

Tuoju pasinaudokit žemiau esančiu užsakymo kuponu

UŽSAKYTOJAS:

Vardas ir Pavardė

Numeris ir Gatvė

Miestas

Valst.

GAVEJAS:

Vardas ir Pavardė

Gatvė

Ypatingas Adresas

Valstybė

Zona

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba, priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgetio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Dar šalpos Reikalu

Rašo Pr. Lapienė

INDIVIDUALE ŠALPA

Kuomet aš kartą paskelbiau mūsų spaudoje turinti daugelį žmonių vardu, kurie yra reikalingi umios pagalbos maistu ir drabužiais, kažkas iš kažkur atsiliepė:

— Nubodo mūsų žmonėms panašūs verkšlenimai. Į tokias rašinius žmonės dėmesio nekreipia. Kam tada užimti vietą laikraščiuose?

Tačiau aš abejoju. Aš tikėjau palankaus man skaitytojų atsiliepimo. Buvau nenuviltas. Man į talką atėjo keioliška labai darbščiu moteris ir keli vyrai, kurie jau spėjo pasireikšti didelės reikšmės veikla. Nepažindami nei manęs, nei tu, kuriems prašau pagalbos, jie ištiesė pilnas rankas dovanų, nereikalaudami sau už tai jokios reklamos, dėkingumo ar laurų, kokiais puošiasi nuo seniau žinomų mūsų labdariai.

MUSŲ SAMARIETES

O visgi aš noriu kai kuriais jų čia viešai pasididžiuoti ir pasigrožėti. Aprašant jų darbus, gal ir daugiau kas tuo apsikrės. Tik matant kitus dirbant mes į tą darbą įsikinkome. Čia minimi vardai nėra kokių turto, tai paprastų darbininkų, kaip ir mūsų daugumas, bet kurių širdys jautresnės kitų nelaimei, kurių protas blaivesnis ir kurie supranta, kad baudojančiam šiandien yra brangesnis duonos kąsnelis, negu rytoj visas pyragas.

Viena iš tokių gerų širdžių reikia išskirti, tai Elena Smitrienė, iš New Brunswick, N.J. Gal todėl, kad ji kartą pati yra mačiusi daug vargo ir visokių trukumų, po kartą išgyvento ištaigingo gyvenimo, ar todėl, kad jos sunus dėl bado ir šalčio jaunas neteko gyvybės (jos sunus, tarnaudamas Amerikos kariuomenėje pateko Vokiečių nelaisvėn, kur kartą eidamas iš darbo sukiubio kelyje, ir kadangi buvo žiemos šalčiai, o jis teturėjo menkiausius lopus ant kuno, ten pat sušalo), ji pasireiškė nepaprastu duosnumu. Jau į kelias Europos valstybes nuplaukė jos turtingi maisto ir drabužių siuntiniai ir ji vis dar dirba, ruošdama daugiau pagalbos į ten. Į tą darbą jai sekmingai pavyksta įjungti ir kitatautes, jos kaimynes.

Antra jau nemažiau pasireiškusi artimo meilės darbe yra Elzbieta Jonušienė, iš Stoughton, Mass. Ji nuolatos siunčia į užsienį maistu ir drabužiais pašalpos, ir jau pakartotinai jai siunčiu daugiau adresų. Pažymėtina, kad ši susipratusi Lietuvė gavo sau talkos iš kitataučių, kurioms kartu dirbdama buvo papasakojusi mūsų žmonių tremtyje vargus. Maža to, dabar ji jau įsidrąšinus ruošia ir affidavitus.

Taip, daugelis, daugelis žmonių vis ryškiau pradeda suprasti kokia šiandien svarbiausia mūsų gyvenimo pareiga. Negaliu nepažymėti dar šių žmonių, kurie irgi ne be po vieną siuntinį išsiuntė jiems visai nepažįstamiems žmonėms. Jie yra: P. Bružienė, Fort William, Canada; V. Sharkus, Brockton, Mass.; Barbora Paceliūnienė, Chicago, Ill.; A. Shimkonis, Lawrence, Mass.; J. S. Karpavičius, Providence, R.I.; Ona Stankienė, Linden, N.J.; Agota Smilgienė, Norwood, Mass.; A. Vaisnis, E. Coulee, Canada.

Kai kurie vyrai ir moterys yra atsiuntę man prašymus užsakyti vargstantiems maisto siuntinius, bet jie prašė jų vardų niekur neskelti.

Visi čia išvardintieji žmonės dirba be jokių išskaitliavimų, o vien vadovaudamiesi žmoniškumu. Visi džiaugiasi susipažinę su iki tol jiems nežinomais

žmonėmis ir jei tik gali, išduoda affidavitus. Žodžiu, darbas nors mažu mastu, tačiau jis gyvėja, jo darbo vaisiai ryškėja.

BALF IR JO REIKSMĖ

Individualė šalpa kai kam nepatinka. Sako, tegu tie geradariai skiria aukas į bendrą Lietuvos šalpos fondą, į BOLF. Taip, BOLF'as reikia remti aukomis. Mes noriai skiriame jam savo metines duokles, remiame vėjus, noriai siunčiame tremtiniais CARE siuntinius, kurio pelnu BOLF taip pat pasidalina. Tik tiesioginė iš žmogaus žmogui auka be paties sušelpimo atlieka dar ir kitą uždavinį. Skiriama auka nedelsiant į ten pasiuočiama, kuomet BOLF turi laukti didesnio kiekio sulaukti. Už siuntinį gavėjas asmeniškai aukotojui padėkoja. Užsi- mezga laiškais pažintis, kuri geriausiai žmogų padaro dar duosnesniu ir neretai tokiu būdu ir affidavitai tampa išrašomi. Kas smerkia pavienį žmonių siuntas, nepagalvoja kokia iš to nauda.

BOLF'as apima visą šalpos darbą. Jo turimos gerybės pirmiausia paskiriamos ligoninėse esantiems žmonėms ir našlaičiams, kurie yra sutalpinti įvairiose prieglaudose. Ligoniai retas kuris susiranda sau atskirą globėją. Maži vaikučiai veik niekad neparašo mums, kad jie sukimšti tam tikrose įstaigose, kur jie ir Lietuviško žodžio negirdi. Tai tremtyje esantys našlaičiai ir jų tėvų vaikai, kurie vargo prislėgti ryžtasi atiduoti savo vaikus globoti kitiems.

Jais rūpintis yra BOLF'o šventa pareiga, kad jie būtų ne tik pakenčiamai pavalgydinti, bet kad jie išaugtų ir gerais

Lietuviais. BOLF'as dar nuo širdžiai rūpinasi tremtyje mūsų moksleivija, kurios uždavinys bus saugoti atgautą Lietuvai laisvę.

Kaip matome BOLF'as dirba darbą, kurio pavieniai žmonės negali atlikti. BOLF'o rūpesniu jau kelios dešimtys Lietuvos našlaičių yra atvežta į šią šalį ir patalpinti Lietuviškose mokslo įstaigose arba įsuntinti geroje šeimoje. BOLF'as dar ir čia atvežtus našlaičius šelpia ir juos aprensdamas, už jų mokslą sumokėdamas ir paaukusiems darbo suradamas.

Kuomet pavienis žmogus panorėjęs ką sušelpiti, traukia pinigų iš savo paties kišenės, tai BOLF'ui pasiseka gauti didelės sumos ir iš kitataučių žmonių. Ne kartą teko matyti, kaip BOLF'o pirmininkas Dr. Kun. Koncius yra gavęs stambias sumas iš Amerikos vyskupų ir grynai Amerikoniškų įstaigų.

Taip, BOLF'as yra vertas ir reikalingas šelpiti. Jo užduotis milžiniška, ranka duosni, tik jis ne vieno smerkiamas per ne-susipratimą. Mes dar sunkiai įsivaizduojame su kokių skaičiumi tremtinių BOLF'o vadai turi reikalo. O nepaduosi to, ko neturi. Daugiau BOLF'ui aukų daugiau ir jis ten išdalins jų.

Tačiau tie, kurie tikite tik į tiesioginę šalpa, o nežino kas yra varge, parašykite man, o adresų pasiūsiu. Mano adresas: Box 526, Stony Brook, N.Y. BOLF'o adresas: 105 Grand st. Brooklyn, N.Y.

KANADA pradėjo darbuotis uždaryti rubežių Suv. Valstijų komunistams, kurie iš čia bėga į Kanadą prieglaudos įiešioti ir lysti į darbininkų unijų vadus. Tuos raudonus žiurkes iš U. S. unijų išmesti padeda naujas Taft-Hartley darbo įstatymas.

URUGVAJAUS LIETUVIAI PAS PREZIDENTĄ

Urugvajaus, Pietų Amerikos, Lietuviai patriotai palaiko santykius su tos respublikos vyriausybe, kuri yra prielanki Lietuvos reikalams.

Prieš tulą laiką Montevideo kolonijos Lietuvių patriotinių organizacijų delegacija buvo atsilankius pas Urugvajaus prezidentą Dr. Juan Jose Amezaga, Lietuvos laisvės užtartinimo, ir Rusijos smurto nepripažinimo reikalu.

Urugvajaus Lietuviai patriotai palaiko artimus ryšius su Lietuvos ministru Argentinai Dr. K. Grauziniu.

VAIKUČIAI PRAŠO PAGALBOS

Iš daugelio Vokietijos ir Austrijos vietų, kur šiandien yra susitelkę Lietuviai tremtiniai, ateina pagalbos šauksmai ir maldavimai; tie maldavimai daugiausia rodo tremtinių tėvų susirupinimą mažais savo vaikais. Štai ištrauka iš vieno tokio laiško, šiomis dienomis gauto iš Prancūzų zonos, Vokietijoje:

„Kreipiamės į Jūsų kilnią širdį prašydami materialinės paramos mūsų vaikučiams, kurie nešdami sunkią ketvirtų metų tremtinio našta ypatingai gležniose vaikystės dienose dėl kasdieninių nedateklių turi pakelti daugybę tiek fizinio, tiek dvasinio skausmo.

„Gerai žinodami kad nuo mūsų vaikų fizinio ir dvasinio sveikatingumo pareis ir Lietuvos tautos ateitis, kreipiamės į Jūsų geraširdiškumą, manydami kad gal rasis pas Jus galimybė padėti mūsų vaikams maisto trupinių ar ko nors iš apsirengimo“.

WATERBURY, CT.

SĖLPIMO DARBAS EINA PIRMYN

Vasario 29 d., Lietuvių Care & Relief Club surengė kortavim vakarėlį pp. Stanley Senkus namuose, sukėlimui kelių centų, surinkimui daugiau maisto ir drabužių mūsų tremtiniais užsienyje. Dalyvavo gražus buris tų vientaučių kurie užjaučia ir nori paremti tuos mūsų nelaimingus brolius.

Nekurie vientaučiai prisidėjo prie parėmimo šio vakarėlio ne tik pinigais bet ir maistu, už ką ačiū jiems.

Tarp dalyvių nekurie turėjo jau ir padėkos laiškus nuo priėmusių pakietėlius kurie buvo siunčiami per šią Care & Relief organizaciją.

Ponia Marcella Laureckas, ir Anelė Krukas, kuri dar neper-senai atvykus iš Europos, skaitė laiškus ir daug papasakojo apie tremtinių vargingą gyvenimą; p. Krukas apie tris metus pati išgyveno tremtinių gyvenimą Austrijoje ir jai teko pilnai patirti ką reiškia svetimma globa tremtyje....

Suprantama, šis mažas būrelis žmonių kurie darbuojasi prie Lietuvos Care & Relief Club, tegali sušelpiti tik mažą skaičių tų kuriems pagalba butinai reikalinga, bet jeigu kiekvienoje kolonijoje susikurtų po du arba tris tokius klubelius, daug ką jie galėtų padaryti, ir tuomi palengvintų BOLF sunkią naš-tą ir visas šalpos darbas tremtiniais būtų naudingesnis.

Šis Lietuvių Care & Relief prasidėjo virš metas atgal, su pagalba LVS 9 skyriaus. Per tą trumpą laiką jie yra pasiuntę apie 900 pakietų, arba apie 19,500 svarų maisto, drabužių ir tt. Apkainuojant kiekvieną siuntinį tik po \$5.00 su pasiuntimo kaštais, jau pasidaro apie \$4,500 pinigų.

Kas įdomiausia tai kad šis šalpos klubas niekuomet nedarė jokių rinklavių ir nęgauna iš niekur stambesnių aukų, išskyrus iš savo asmeniškų aukų ir iš parengimėlių.

Bet ir šio klubelio darbas negali eiti be kliučių. Vietinis vargoninkas sužinojęs kad vienos šeimos privatiuose namuose surengtoje šiam klubeliui pragomoje uždirta suvirš \$100 tremtiniais pakietėlių siuntimui, pašalino tos šeimos narius iš parapijos choro. Tai kur čia žmoniškumas ir krikščioniškas labdarybės jausmas?

Tam galėtų būti priešinigi tik "dėdės Stalino" pasekėjai, ne tie kurie vadinasi gerais Lietuviais.

Koresp.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio



Didžiausia Dolario Vertybė

AUTOMATINIS
SILDYMAS

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's. BASEMENT



Puikios Pavasariui

Skrybėlės

3.95

Kokios puikios skrybėlės! Taip jūs pasakysit kuomet pamatysit mūsų grupę žibantių šiaudinių skrybėlių... užverstais bryliais, susuktais, tiesiais ir kitokiais. Daugybėje visokių spalvų ir skirtingais apvedžimais kokių tik norėtumėt gauti.

Basement Millinery

SIĄDIEN, NATURALIS GASAS

..... ateina toliau!

Paipų linijos pratęstos tukstančius mylių į pietvakarius dabar prisideda prie gavimo naujų gaso išteklų į visas sritis kurios pirmiau rėmėsi tik savais ištekliais.

..... siekia toliau!

Šiandieniniai nauji gaso padargai yra daug atsakanesni ir degina mažiau gaso atsiekimui geresnių pasekmių savo veikimu negu pirmiau kada.

..... kaštuoja mažiau!

Du rezidenciniai kainų nupigiminiai nuo 1939 metų sumažino jūsų Naturalio Gaso kaštus 11%.

Nuolat gerėjantis patarnavimas už žemus galimus kaštus... su Naturaliu Gasu

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Muzikos Klasika—"AFTERNOON CONCERTS"—4:30 iki 5:00—Pirmadienį iki Penktadienio—WGAR 1220

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĖ 18,100 IŠEIVIŲ
LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, Dirvoje skelbiamų mirusių Lietuvių skaičius pasiekė jau 18,100 nuo Vasario mėnesio 1937 metų, kad čia mirusių vardai pradėta skelbti.

DAUDIENĖ Barbora (Rausėvičiūtė), 73 m., mirė Kovo 6, Clevelande. (Suvalkijos, Keturvalakių p. Pašieminių k.) Amerikoj išgyveno 53 m.

PETREIKIS Matilda, 66 metų, mirė Kovo 7, Cleveland, O. Amerikoj išgyveno 52 m.

PADEGIMAS Rožė, 65 metų, mirė Kovo 4, Clevelande.

GUDIS Jadvyga (Vyšniauskaitė), 49 m., mirė Kovo 4 d., Clevelande. (Iš Velverio, Suvalkijos). Amerikoj išgyveno apie 48 metus.

MATULEVIČIUS Kazys, seno amž., mirė Sausio 10, Hazleton, Pa.

KRISCIUNAS Antanas, mirė Sausio m., Wilkes-Barre, Pa.

STACIALIS Mykolas, 70 metų, mirė Sausio 25, So. Boston, Mass.

DAMBREY Ona (Tarutytė), 30 m., mirė Sausio 25, So. Boston, Mass.

STASERSKIS Juozas, mirė Sausio m., New Britain, Ct.

JANKAUSKAS Martinas, mirė Sausio m., New Britain, Conn.

ZARANKIENĖ Antanina, mirė Sausio mėn., Lawrence, Mass.

UMPA Ignas, mirė Sausio m., Lawrence, Mass.

SIMKUNAS Ant., mirė Sausio mėn., Lawrence, Mass.

ISTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankiniai tampa sunaikinti arba sugadinti nemiš, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaunavimo, ko visada reikalauja apdraudros kompanijos nirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld

Telef.: Main 1773.

Pilnai Padengta Apdrauda.

Utah 1-4515

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3

Automatinis GASU šildymas

Lengviau — Pigiau — švelniau,
TAISOM IR PARDUODAM VISOKIUS FURNASUS
Elektriškus ir Gaso Padargus — Vandens šildymo Tankas
Jeigu mes negalim pataisyti tai niekas Nepataisys.
Automatic Controls Tools Hardware

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

7502 St. Clair Avenue Cleveland
PO. 9548 Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. LI. 0237
AKRONE, kreiptis: HANK HOLLISH — Stadium 4793

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasiengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mūsų ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
ir Apdraudos Agentūra
6606 Superior Ave., Cleveland Henderson 6729

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAIS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

ADV. A. OLIS ATSAKO

ISGALVOTI PIKTOS VALIOS
PRIEKAIŠTAI TŲ KURIE
PATYS SEBRAUJA SU
KOMUNISTAIS

Neseniai Chicago's Lietuviški laikraščiai paskleidė žinutę įtardami esą aš ir Adv. A. Lapinskas pradėję bendradarbiauti su bolševikais. Sandaroje tilpo Dr. A. Zimonto pasirašytas straipsnelis, kuriame rašoma: "Bolševikiško plauko organizacijos vakarieneje, musikių Republikonų taip vadinami šulai susėdę prie vieno stalo su žinoma grupe raudonųjų ir bendrai rėšo politinius klausimus". Toliau tame straipsnyje Dr. Zimontas sako taip: "Atrodo gana keista kad A. Olis ir A. Lapinskas sutiko kalbėti nuo vienos estrados su L. Pruseika ir kitais raudonaisiais, kurie gina ir šlovina sovietiską vergiją Lietuvoje". Straipsnio antgalvyje pasakyta kad "vieną kitus išgyrė, sėdėdami prie bendro stalo".

Socialistų dienraštis patalpino straipsnį, kuriame net pasakyta kad neva Adv. A. Lapinskas "su dideliais komplimentais pristatė Pruseiką kalbėti". O dienraštis Draugas irgi leido patalpinti žinutę, kurioje taip vadinami politikieriai papeikiami.

Visuose tose straipsneluose daug netiesybės prirašyta. Nei Dr. Zimontas, nei kiti autoriai tų straipsnių nebuvo toje vakarieneje, nei vienas iš jų, nei joks kitas laikraštiniškas nesiteiravo nei pas mane, nei pas Adv. Lapinską patikrinti kiek tos žinios yra tikros. Tačiau su dideliu pasigerėjimu ir didžiuliais atgalviais matė reikalinga patalpinti šmeižiančius straipsnius.

Tikrumoje gi Dr. Zimontas melavo rašydamas kad mes Republikonai su raudonųjų grupe bendrai rėšome politinius klausimus toje vakarieneje. Nuodų pilnas ir netiesingas sakinyss ir kad buvome "vieną kitus išgyrė sėdėdami prie bendro stalo".

Socialistų gi dienraščio sakinyss, esą Adv. Lapinskas su dideliais komplimentais pristatė Pruseiką kalbėti, yra tik piktos valios žmogaus išgalvojimas.

Pasakymas kad tai buvo bolševikinio plauko organizacijos vakariene irgi netiesybė. Ta organizacija yra Cook County Biznierių Organizacija. Jos sekretorium yra Povilas Barsheak, kuris yra Lietuvių Republikonų vadas Roselando dalyje. Išdindinku — Antanas Zlagėnas, irgi Republikonas. Povilas Barsheak yra bent truputį daugiau pasidarbavęs Republikonų partijai Chicagoje negu Dr. Zimontas. Jis laisvai artimas 9 Ward Republikonų Organizacijos komitejamui John Fidele. Tik dėka Povilui Barsheakui ir kiti Cook County Biznierių Organizacijos narių pastangoms, kaip Brizgio, Zlagėno ir Matekono, Republikonai išrinko savo kandidatą Reginald DuBois ir aldermanus 9-to Wardo praetiuose rinkimuose.

Tas pats Povilas Barsheakas savo laiką ir savo pinigus aukoja jau nuo 1940 metų kad mes Lietuvių Republikonų partijos sąrašė išrinktume savo Komunistams aš stail ką turis pasakyti. Aš jūsų paramos nei šiuo atveju, nei bent kokiame kitame klausime, ar tai būtų Amerikos politikoj, ar Lietuviškame darbe, nepaigėdau. Aš žinau kad Republikonų partija nieko bendro su jumis nemori turėti — jūs daug artimiau stovite prie mūsų opozicijos — Demokratų partijos.

Kas gi liečia Lietuvos Nepriklausomybės reikalą, tai jeigu mano darbai tuo atveju iki šiol neįrodė kur yra mano širdis, mano žodžiai šmeižikus tikrai neįtikins. Bet geros valios Lietuviai, Lietuvos konsulas Dr. Daužvardis, Illinois gubernatoriaus Dwight H. Green ir kiti Amerikos valdžios pareigūnai Washington žino kad niekas daugiau netrokšta kad mūsų Motinė Lietuva būtų laisva negu Adv. Olis.

Antanas A. Olis.

20,000 ŽUSTA PO SUTEMAI

Šioje šalyje kas metų 20,000 asmenų būna automobilių užmušami nakties laiku, tarp temos ir aušros. To kaltė yra ir iš pėksčiųjų ir iš automobilių pusės, ir vienu ir kitu nepakankamas atsargumas, o iš automobilių pusės dažnai ir tiesioginis nepaisymas.

DIRVA — vienatinis Lietuvių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

HERE'S THE **News** you've waited for

THE FREEZ'R SHELF REFRIGERATOR IS Here!

Gibson
KOOKALL ELECTRIC RANGES
HOME FREEZERS

PERKO Electrical Appliances

5213 UNION AVENUE
3486 EAST 93rd STREETAtdara Vakaraus iki 9 Val. Trečdieniais iki 1 v. Dienes
Telefonas abiejose Krautu vėse Diamond C025

PAJIEŠKOJIMAI

Jeifkomeji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Aleksandriavicius, Karolis, iš Kretin-

gos val.

Andrievičiūtė - Maknavičienė, Marė,

iš Pajevonio val., Vilkaviškio ap.

Babarskaitės, Marijona ir Ona, iš

Seirijų val., Alytaus ap.

Babrauskas, Jurgis, sun. Karolio, iš

Butrimonių val., Alytaus ap.

Babusis, Saliamonas, iš Griškabūdžio

val., Šakių ap.

Balkuvienė, Veronika, gyv. Chicago,

iš Trakų ap.

Barzda, Feliksas ir Kazys, Chicago.

Belenauskaitė, Sofija ir kiti Be-

nauksai, iš Čekiškos val.

Bludzius - Dumciūtė, Agota, iš Ša-

kių parap., Brooklyn.

Blumas, Jonas ir Liudvikas, iš Ja-

varav-Egliškelių val., Marijampolės

ap., gyv. rodos Seymour, Conn.

Bobinas, su šeima, iš Josvainių val.,

Kedainių ap.

Bulakas, Antanas, iš Rudaminos val.,

Seinų ap.

Daugirda, Jonas ir Daugirdaitė,

Anelė, iš Simno val., Alytaus ap.,

gyv. Chicago.

Daugvila, Antanas, Petras, Stanislo-

vas ir Vladislavas, iš Dotnuvės.

Davidauskaitė - Raudonienė, Zofija,

gyv. Akron, Ohio.

Deglau - Patiegaitė, Marija, iš Nau-

miesčio val., Tauragės ap., vyras

Joseph ir vaikai Ema ir Martynas,

Chicago.

Dobravolskienė, Ona, gyv. Boston.

Dumčius, Juozas ir Pranciškus ir

sesuo Bludzius, Agota, iš Šakių

parap., Brooklyn ir New York.

Duomas - Kelerytė, Morta ir tėvas

Keleris, Adolfas, gyv. New York.

Dutkus - Urbonaitė, Agota, iš Pu-

šaloto val., Panevėžio ap.

Grimaila, Antanas, iš Rudaminos v.,

Seinų ap.

Jančaitytė, Marytė, iš Garliavos v.,

Kauno ap.

Gurskis, Liudas.

Jankauskaitė - Kiaušienė, Paliona,

iš Radviliškio val.

Jasinskis, Vytautas, iš Rietavo, Tel-

šų ap.

Jatuzytė, sesuo Magdalenos, iš Bir-

žų ap.

Jeronimas, Antanas ir Vladas, iš

Krakių val., Kedainių ap.

Juozaitis, Jonas, iš Gikonų k., Ro-

zaimo val.

Juskaitė, Anelė, gim. Amerikoje,

gyv. Lietuvoje Vyžuonų m., Ute-

nos ap.

Kebleris, Antanas, iš Šakių ap., Pitts-

burgh.

Keleris, Adolfas, ir jo duklė Deo-

mas, Morta, gyv. New York.

Kemeža, du broliai Onos Narkevi-

čienės, iš Naumiesčio parap., Šakių

ap., Zaliosios val.

Kenstavičius, Juozas, Chicago.

Kežys, Jonas, gyv. Boston.

Kežys, Pranas, gyv. Hotel Eaton,

So. Boston, Mass.

Kiaušienė - Jankauskaitė, Paliona,

iš Radviliškio val.

Kubilienė - Vyšniauskaitė, Elena,

nuo Šiluvos, gyv. Chicago.

Kupinas, Juozas ir Mikas, iš Batri-

monių val., Alytaus ap.

Kuras, Jonas, iš Vilkaviškio ap., ro-

dos New York.

Laukaitienė - Babrauskaitės, Anelė

ir Viktė, dukt. Antano, iš Alytaus.

Lengvenis, Jonas ir Pranas, Chicago.

Lukošius, Juozas ir Povilas, iš

Butrimonių val., Vilkaviškio ap.

Miliunas, Jonas ir Petras ir sesuo

Dereškevičienė, Juze, iš Marijampolės

ap.

Mitrikas, Simonas ir Mitrikaitė, Tek-

lė, iš Pakruojos val., Šiaulių ap.

Mudrauskas, Feliksas, iš Rokišio

ap., Chicago.

Narusėvičius, Motiejus, iš Balbieri-

škio.

Narusėvičiūtė, Ieva, ištekejus, turi

dukterį Anelę.

Patiegaitė - Deglau, Marija, iš Nau-

miesčio val., Tauragės ap., vyras

Deglau Joseph ir vaikai Ema ir

Martynas, Chicago.

Paulionis, du broliai Jono, iš Kal-

varijos val., Marijampolės ap.

Pecukonytė - Valiukevičienė, Marė,

iš Veisiejų val., Seinų ap., gyv.

Shenandoah, Pa.

Povilonis, Izidorius ir Kajetonas, ir

sesuo Stėfa, iš Panevėžio ap.

Prosogolowicz, Levantinas, ir sesuo

Liucija, iš Raudondvario val., Kau-

no ap., gyv. Trenton.

Raudonienė - Davidauskaitė, Zofija,

gyv. Akron, Ohio.

Remeika, Juozas, sun. Jono, iš Aly-

taus ap.

Remeika, Vaclovas, sun. Augusto, iš

Alytaus ap.

Repšys, Antanas, iš Užpalių val.,

Utenos ap.

Repšys, Jonas, iš Užpalių val., gyv.

Detroit.

Sabaliauskas, Juozas, iš Jonišio ap.

žmona ir vaikai, jų tarpe duktė

Julija, Farmel's Boston apylinkė.

Šalkauskas, Aleksandras, Bolešlova,

Bronislovas, Kazimieras, ir Pra-

nas, iš Ziežmarų m., Trakų val.

Šaltinskas, Jonas, iš Pakruojos val.,

Šiaulių ap.

Širutytė, Marija, iš Seinų ap.

Stiklūtė, iš Naumiesčio parap., Ša-

kių ap., lankydavosi Klaipėdoje

pas Kemežus.

Urbanavičius, Jokubas, ir jo vaikai

Antanas ir Jonas.

Urbanas, Aleksandras, gim. Petra-

pilyje, Rusijoje, gyv. Kaune.

Urbanas, Petras, ir sesuo Dutkis,

Agota, iš Pušaloto val., Panevėžio

ap., Chicago ar Philadelphia.

Valiukevičienė - Pecukonytė, Marė,

iš Veisiejų val., Seinų ap., ir vai-

kai Juozas, ir Marė, gyv. She-

nandoah, Pa.

Vyšniauskas, Antanas ir sesuo Ku-

bilienė, Elena, iš Šiluvos ap.,

Chicago.

Waiwoda, Wladimir, iš Kražių val.,

Raseinių ap., daktaras, gyveno il-

gesnį laiką Varšuvoje.

Zakienė - Kelnerytė, Liudvika, iš

Skaidvilės val., Tauragės ap., Chi-

cago.

Zemaitytė, Adele, vyro pavardė ne-

žinoma, sesuo Juozas, gyv. New

York.

Zlabys, Kazimieras, iš Zagarės va.,

Šiaulių ap., gyv. Boston.

Zukauskas, Baltrus, iš Prienų val.

Zukauskas, Jonas, Motiejus ir Vin-

cas, iš Garliavos val., Kauno ap.,

New York.

DIRVAI išsirašyti nereikia
laukti pradžios metų—pasiu-
skit prenumeratą dabar ir
Dirva jus tuoj lankys.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Lietuvių Klubas vėl
Pilnai Atidarytas
GAUKIT SAU KLUBO NA-
RIO KORTELES

Lietuvių Piličių Klubas, kuris laikinai buvo uždarytas, dabar vėl atgavo savo leidimus ir vėl veikia.

Nauja išrinkta Lietuvių salės ir klubo valdyba įvedė naujas narystės kortėles, visi norintieji į klubą ineiti įsigyti naujas kortėles.

Kurie dar neušimokėję už šiuos metus į klubą, tą galit padaryti kas vakaras klubo palatose, ir gausit savo 1948 nario kortelę.

Klubu valdyba šiek tiek atpigino gėrimus. Penktadieniais duoda blynų ir žuvies, o po Velykų vėl klubo nariams bus vakarškos su muzika.

Klubas nauji darbininkai, ir klubas daromas tikrai Lietuviškas, kitataučiai nariais nebus priimami. Klubas bus smagi ir miela vieta Lietuviams užieiti.

Visi Lietuvių salės šerėninkai yra ir klubo nariai, taigi tie šerėninkai kuriems rupi savo salės reikalai pasistengkit įsigyti klubo kortelės ir lankytės klube dažniau. Tai yra jūsų Lietuviška įstaiga.

Saugokites Gatvėse
Vaikų

"Dviračiai yra geras dalykas jei prisilaikoma tvarkos", pasakė Police Chief George J. Matowitz.

Štai yra viena taisyklė kuri nurodoma kiekvienam važinėjančiam gatvėse, tai "Watch Out For Kids", ir tuo obalsiu per Kovo mėnesį vykdoma vaikų apsaugos programa Didžiojo Cleveland Safety Council, sąryšyje su visoje šalyje vedamu vaum apsaugoti vaikais.

Dviračiai važinėtojami priemenama kad jie išvažiuot gatvėn skaitosis trafiko dalis; jie naudojami gatve ar keliu su kitais visais vežimais kurie yra šimtais kurtų sunkesni. Vaikams patariama būti atsargiais nuo kitų vežimų. Bet ir tie kiti didieji vežimai prisilaiko atsargumo, kiek gali. Jie dažnai negali sustoti ir išvengti susibėgimo su dviračiu jeigu tas pasipainioja kelyje.

Dviratininkai privalo prisilaikyti trafiko stop-and-go šviesų ir kitų taisyklių. Prie to ir tėvams yra specialės taisyklės kurias turi patarti savo vaikams jeigu leidžia juos gatvėse dviračiais važinėti.

1. Jei važiuoji dviračiu gatvė, laikykis visai dešinėje pusėje, ir važiuok į ten kur važiuoja automobiliai.

2. Važiuk lygia linija, nesisimtyk ir nešposauk.

3. Dviračiai turi važiuoti po viena paskui kitą.

4. Važiuk vienas, niekada neimk antro pasąžerio.

5. Vengk važinėti po sutenmai kiek galima.

Cleveland Police Dept.

PATAISA. Pereitame num. paskelbtose aukose surinktose tremtinių draugijos surengtose prakalbose Kovo 7, įvyko klaidą. Dr. S. T. Tamošaitis aukavo \$5, buvo pažymėta \$3.

KEITH'S 105TH STREET
THEATRE

RKO's Keith 105th Street Theatre matysit sekančias idomas filmas:

Kovo 18 iki 20: "Voice of the Turtle".

Kovo 21 iki 23: "Night Song".

SEWERS

Patyre power machine operatoriai siuvėjai, gera mokestis nuo valandu. (13)

THE CITY AWNING & SUPPLY CO.
5345 St. Clair Ave.

REIKIA MOTERŲ

prie siuvimo ir lopymo rankšluosčių.

Mokestis nuo valandu.

PIONEER LINEN and SUPPLY CO.

3611 Payne Ave.

NUTEISTAS MIRT

Harold Beach, jaunas vaikinai, kuris Naujų Metų vakare nužudė aštuonių metų mergaitę, Sheila Ann Tuley, prie E. 124-tos gatvės, tapo teismo nuteistas mirtim už pirmo laipsnio žmogžudystę. Beach išvežtas į Ohio valstijos kalėjimą. Ten jis bus elektriškoje kėdėje nužudytas mirtim Birželio 23 dieną.

Tiesėjas buvo Lietuviams žinomas Samuel H. Silbert. Jis pirmą kartą savo 34 metų teisėjo pareigose nuteisė žmogų mirties bausme.

SU BALANDŽIO 25-ta diena, Clevelande ir Cuyahoga apskrityje laikas bus pavarytas valanda anksčiau, vasaros laikotarpiai. Tas Clevelande jau nustatytas ant visada kiekvienai vasarai. Prie Clevelando prisidės ir eilė kitų Ohio miestų ir miestelių, bet ne visi, todėl vasaros metu laikas taip ir bus sumaišytas.

GRYZO IŠ FLORIDOS

Jurys ir Jule Salasevičiai, praleidę smagiai laiką saulėtą Floridoje nuo šio metų pradžios, dabar Kovo 14 sugrįžo atgal į Clevelandą. Jie plačiai aplankė paskiras Floridos dalis, grįžo atgal vakariniu keliu per Cincinnati. Kelionę atliko automobiliu.

HIPPODROME

"T-Men"

Štai idomi drama paremta tikrais Treasury Departmento rekordais — pradėdama rodyti Hippodrome Theatre trečiadienį, Kovo 24, aišminti visas ypatybes kokiomis valdžia seka savo išnašotojus, tet su kuo visomėnė nėra susipažinus.

Nors jo veikla nėra garsinama ir garbinama, Treasury Departmentas yra gal but pati atkakliausia įstatymų vykdyto prievartinio įstaiga šalyje. Ji privedė prie nubaudo Al Capove, Waxey Gordon, Nucky Johnson, Bruno Hauptmann ir kitų žymių kriminalistų.

"T-Men", kuriame vadovaujamą rolę atlieka Dennis O Keefe, paremtas trimis tikrais atsitikimais kaip jie užkorduoti Treasury Departmento įtuose. Vaizduoja valdžios izdo departamento sekima visoje šalyje klastingu pinigų išlėbėj.

REIKALINGA MOTERIS
Namu darbu viena dieną savaitėje. Skalbimas nereklingas.
Kiepiškės: Yellow.tne 7602

JIESKO KAMBARIŲ
Gerą darbą turinčiam naujai atvykusiam Lietuvui inžinieriui su šeima reikalingas butas. Norinčių išnuomoti ar žinančių laisva buta Clevelande, Euclid, ar Shaker Heights prašoma pranešti:

J. Augustinavičius,
511 Babbitt Rd. Euclid 17
Telef. RE 8185.

GAUKIT PRIEŠ KOVO 31 D. SAVO

1948 Auto Licenses

DIRVOS OFISE — 6820 SUPERIOR AVE.

Atdara vakarais iki 8:00 valandos.

Namams Paskolos

Namams paskolos visomiems tikslams — pirkimui naujo ar naudos namo — perfinansavimui savo namo — padarymui platesnių pataisymų ir pagerinimų savo name. Naudojotes mūsų Escrow Service viskam tikrumui ir saugumui.

— THE —

BANK OF OHIO

buvęs THE MORRIS PLAN BANK

921 Huron Road ir Skyriai

Atsilankykite . . . arba Telefonuokit MAIN 8100

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$5,000

Member F. D. I. C.

MIRIMAI

ANTANAS CHAPAS (Čiapas) 53 metų, nuo 17903 Dorchester Drive, mirė Kovo 12, palaidotas 15 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsisbuvo Sv. Jurgio lažnyčioje.

Liko žmona, Josephine, su sūnu Frank, trys dukterys: Josephine, Mrs. Stella Groblovic, Mrs. Theresa C. Bron.

JONAS RUKSTELIS, 74 metų našlys, nuo 11'6 E. 79th St. mirė Kovo 13, palaidotas 17 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsisbuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko dukterė, Mrs. Anna Wilson, sūnai, John ir William.

Šių abiejų laidojime pasitaravo laidojimų direktorė Della E. Jakubs.

IMTYNĖS CENTRAL ARMORY

Promoteris Jack Ganson parkvietį keturis Dusek brolius imtynėms Central Armory kitam antradieniui, Kovo 23.

Tai bus pirmas kartas Clevelando imtynių istorijoje kad keturi Dusek broliai dalyvaus imtynėse su priešingais opoimentais ta patį vakarą. Galit būti užtikrinti kad tai bus nepaprastai įdomios imtynės.

Tiketų kaina: \$2.40, \$1.80, ir \$1.20.

ATVYKO IŠ SKOTIJOS

Žinomas dainininkas Jonas Urbanas sulaukė iš Skotijos savo brolio: Vytautas Urbanas su žmona ir vaiku atvyko į Clevelandą perleis skemadienį. Čia ju pasitikti atvažiuo ir Jonas.

Jonas Urbanas yra J. J. Baciūno vasarvietės Hotel Macartawa (Michigan) manad'eri.

Ten vasarai išvažiuos dirbti ir Vytautas Urbanas su žmona. Pernai pavasarį atvyko į Amerika Urbanu motina.

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME**

**GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**



GAUKIT PRIEŠ KOVO 31 D. SAVO

1948 Auto Licenses

DIRVOS OFISE — 6820 SUPERIOR AVE.

Atdara vakarais iki 8:00 valandos.

Namams Paskolos

Namams paskolos visomiems tikslams — pirkimui naujo ar naudos namo — perfinansavimui savo namo — padarymui platesnių pataisymų ir pagerinimų savo name. Naudojotes mūsų Escrow Service viskam tikrumui ir saugumui.

— THE —

BANK OF OHIO

buvęs THE MORRIS PLAN BANK

921 Huron Road ir Skyriai

Atsilankykite . . . arba Telefonuokit MAIN 8100

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$5,000

Member F. D. I. C.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

The Latest News from Lithuania

(Reprint from Newsletter from Behind the Iron Curtain - Feb. 13)

MRS. MARIA M., a Lithuanian, arrived in Sweden via Poland on January 23, 1948. Her home was in the neighborhood of Shauliai (Shaulen), where her husband had been the district agronomist until the Germans deported him on their retreat from Lithuania in 1944. Mrs. M. has had no news from him since then. When the Russians re-occupied Lithuania, they suspected almost everybody of having collaborated with the Germans. Mrs. M. soon made the unpleasant acquaintance of the NKVD (or MVD), who refused to believe that Mr. M. had been deported and insisted that he was a Nazi collaborator who was now in hiding to escape rightful punishment.

Neither the protestations of Mrs. M. nor the favorable testimony of neighbors was believed, and in Feb. 1945 Mrs. M. was arrested as the wife of a bandit and deported to Medvezhegorsk (Kharumaki) in Finn's Karelia. Her fate was shared by approximately 30,000 people of the district of Shauliai alone. Altogether at least half a million people had been deported from Lithuania in the last months of 1945. Very few were properly charged and none were told their destination but it has subsequently transpired that all have been taken to the Leningrad region, to Vorkuta in Northern Russia and to Tashkent near the Caspian sea.

63 cattle wagons with people, 50-70 persons in a wagon, were taken to Medvezhegorsk. Men predominated among the deportees but there were also many women. The train with the deportees stopped in what appeared to be an empty field with a few sheds on it and a small barracks for the armed guards. The prisoners were told to get out, to dump their bundles in the snow and to line up at the sheds for picks and shovels. Their work proved to be the rebuilding of the canal uniting the Arctic Sea with the Baltic, which had been badly damaged by the Germans during the siege of Leningrad. No living quarters were provided for them and they had to camp in the snow until they had built themselves barracks in their spare time, after having worked for 12 hours at the canal. Many died from exposure. Mrs. M. believes that at least half the people in her group were no longer alive when she left in April, 1946; a number committed suicide. The sick received no care whatever at first, being left to await the end lying in the snow, but by the beginning of 1946 a small barracks were set up to serve as a hospital and Mrs. M. got a job as a nurse after she had broken her shoulder blade when lifting a too heavy load and the orderly at the hospital had discovered that she had first aid training.

New transports with prisoners arrived from time to time to replace the dead ones. They were mostly Ukrainians with a sentence of 20 years forced labor, but also soldiers of the former Vlassov army who were given from 10 to 25 years. A lot were girls who had been deported by Germans to work in the German war industries. Their sentences varied from six to ten years, to make them fit to re-enter the Soviet community. Mrs. M. feels sure

that all of them will be dead before that time.

At first the only food of the prisoners were 200 grammes of bread daily, i.e., two thin slices. After a few weeks this was supplemented with a thin soup of groats. They never saw a potato or a vegetable during the 14 months Mrs. M. was at the camp nor were they given any soap. When they did not fulfill their quotas, the rations were reduced.

Work was not uniform; some days the prisoners had to dig, some days they blew up ruins and carted rubble. For this reason there were no fixed quotas and every prisoner or group of prisoners was given a task for the day in the morning which they had to accomplish by nightfall if they wanted to receive the full ration. Needless to say, the tasks were almost superhuman for the exhausted prisoners and only very few therefore received the maximum rations.

The guards at the camp were NKVD soldiers who were armed with revolvers and machine guns. All the prisoners were being regarded as on trial and while they had to work during the day, they were interrogated by night. Sometimes these interrogations lasted all night through and a prisoner got no sleep whatever. The interrogating officers usually played with a revolver, the prisoners were threatened and occasionally beaten.

The questions addressed to Mrs. M. were on the following lines: Who was your husband? Where did he work? You are a Nazi collaborator just as your husband was, confess! We have caught your husband, he has confessed everything, now it is your turn! (The poor lady breaks into tears at the memory and is pressed no further.) Mrs. M. has not been beaten much, only struck in the face with a fist a few times and that counts as nothing in a slave labor camp. The interrogations could last many other nights running and then cease suddenly, to be resumed after two or three months interval. Apparently some kind of sentence was from time to time pronounced on certain prisoners who were then taken away from Medvezhegorsk, to Siberia it was said.

(To be continued)

Baltic Group Celebrates
Washington's Birthday

WASHINGTON, D.C. — The Baltic Scandinavian Society of Washington, D. C. held its annual George Washington's Day dinner this year in Alexandria, Va. in keeping with the day long festivities in that city which George Washington knew so well.

The affair was held in Sunday, Feb. 22nd at 7:30 P. M. in the banquet hall of Bendall's Alexandrian Room.

The guest speaker of the evening was Dr. Leonard Elstad, President of Calladet College who delivered an interesting talk on the great American with excerpts from his writings which still have a significant meaning in our day. Musical selections were presented by Mr. Earl Lamp, Estonian cellist and Mr. Leo Jaakola, Finnish violinist, both of whom are members of the National Symphony Orchestra. Mr. Kindlam was the accompanist.

Next meeting of the Society will be held at the Y. W. C. A., 602 Cameron St., Alexandria, Va. on Monday, March 29th at 8:00 P. M. L. J. E.

Wikelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIU
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTS—

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lasnik Cafe

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga

6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Prie U. S. Route 20 ir U. S. Route 6.

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.

Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Statements by American Representatives as now
Printed in the Congressional Record on the 30th
Anniversary of Lithuania's Freedom as a Republic

(Continued from last week)

Mr. Jonkman. Mr. Speaker, the thirtieth anniversary of Lithuania's independence cannot help but draw the sympathetic consideration of every freedom-loving American. As I understand it, the United States still recognizes Lithuania as an independent nation whose deprivation of this independence is only temporary. The irony of her situation is tragic to the extreme.

On Feb. 10, 1940, addressing the American Youth Congress, the biggest friend the Soviet Union ever had in the United States said of her:

The Soviet Union, as everybody who has the courage to face the facts knows, is run by a dictatorship as absolute as any other dictatorship in the world.

According to reliable reports "Independent Lithuania" is run by this dictatorship in so ruthless a manner that it beggars description. According to these reports Lithuania has been the victim of this dictatorship not only in loss of independence, not only in loss of freedom of the press, freedom of worship, and in similar inherent human rights, but she has been made the victim of mass liquidation and deportation to Russian concentration camps — all of which means slow liquidation — on a scale constituting genocide such as has probably not been surpassed in the history of nations. In December 1946 the General Assembly of the United Nations declared genocide to be an International Crime.

It would seem that one of the first responsibilities of the General Assembly of the United Nations is to investigate the above-named reports and charges against the Soviet Union. If they are not true the facts should be known. If, on the other hand, they are true, investigators on the spot should be able to establish this fact and bring the Soviet Union at least to the bar of public opinion with such appropriate action as the circumstances may warrant.

If the Soviet Union, as has been her practice, refuses a commission of the United Nations to make such investigation in Lithuania, then the secondary evidence at hand should be resorted to and a case made of it. Such a proceeding on secondary evidence could not meet with sound or serious objection from the Soviet Union, and would constitute a basic right of the Lithuanian people under the above report.

The above-named conduct of the Soviet Union toward Lithuania is a gross violation of the Atlantic Charter and the Charter of the United Nations, and cries to high heaven for relief.

The American people cannot help but be behind such action for relief.

Mr. Jackson of California. Mr. Speaker, as was so ably pointed out by the gentleman from Michigan (Mr. Jonkman), today is the thirtieth anniversary of the independence of Lithuania.

Mr. Speaker, it is in some respects a day of sad remembrance for the thousands of Lithuanian-Americans here in the United States — men and women of industry, ability and thrift. Their homeland lies behind the iron curtain, and the fate of their short-lived Republic has, for this short moment, at least, become the fate of the other lands and peoples who have disappeared into the limbo of totalitarianism.

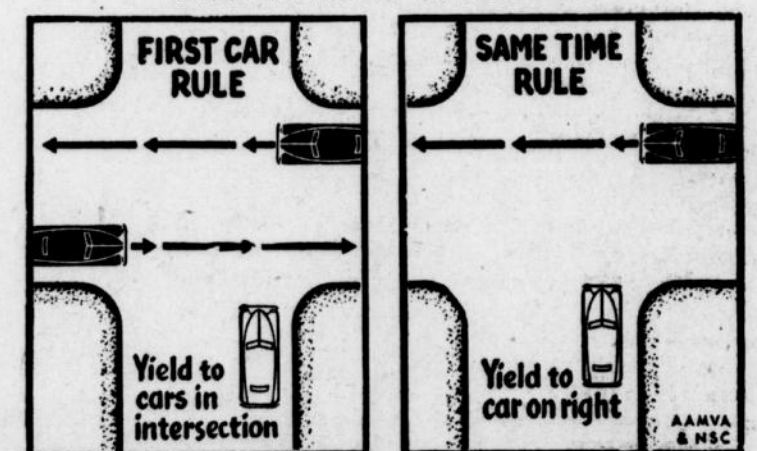
However, this country does not recognize the legitimacy of the new Lithuanian regime, and rightfully so. The sell-out of the Baltic States to the ambition of Soviet conquest is a sad blot upon the character of fair play, and to lend ourselves to recognition of force as an instrumentality of international negotiation would be to deny our own national birthright.

Lithuania will live again, proudly and honorably, as a member of the family of nations. A present despair will be crowned by eventual liberation if all men of good will keep alive the flame of hope and the dream of human dignity.

Hail, Lithuania.
(To be continued)

No. 6

RIGHT-OF-WAY AT INTERSECTIONS



CHUNG KING RESTAURANT

2152 Rockwell Avenue

Duoda Kiniškus ir Amerikoniškus Valgius

Pietūs nuo 11 ryto iki 2 po pietų

Atdara kasdien nuo 11 ryto iki 4 val. ryto.

Duodame Musų Puikią Cantonese Vakariene.

Rezervacijoms šaukit MAIN 9064.

Ateina Velykos!

PAS MUS RASITE DIDŽIAUSĮ PASIRINKIMĄ

VYRAMS ir VAIKINAMS DEVEJAMŲ
REIKMENŲ

Skrybėlės! Kelnės ir Visoki Parėdalai!

Jūsų mėgiamiausias pasirinkimui

UZ POPULIARES KAINAS

DYKAI

GREEN STAMPS su kožu pininiu.

Čia galit iškeisti savo Stamp Books.

DYKAI

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave.

Atdara Vakaraais